

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XV. Нью-Йорк, Четвер, 24-го Жовтня 1907. Число 43

Vol. XV. New York, N. Y. Thursday, October 24, 1907. No. 43.

ВАЖНЕ! ВАЖНЕ! Руско-Народний Союз в Америці приймає в місяць Новембрі і Децембрі с. р. нових членів від 16 до 35 літ без вступного а від 35 до 40 літ за половину вступного.

Дано від гол. Уряду Р. Н. Союзу в Джерси Ситі, Н. Дж. дня 1. Окт. 1907.

Н. Нирчів предс. А. Шаршонь нас. С. Ядловский фінанс. сенр. Т. Лабовский ренорд. сенр.

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет за місяць Септембер 1907.

V. 3. Дзєндзель Іван, ум. 25. Юлія	1000.00
V. 63. Бобак Андрей, ум. 30. Юлія	1000.00
V. 113. Коземчак Іван, ум. 14. Авг.	1000.00
V. 2. Адзіма Михайл ум. 22. Авг.	800.00
V. 19. Мороз Михайл ум. 22. Авг.	1000.00
V. 46. Шелед Іван ум. 2. Септ.	1000.00
V. 147. Фортунa А. ж. Андрея ум. 6. Септ.	400.00
V. 33. Симчишин Ю. ж. Ілька ум. 24. Септ.	400.00
V. 16. Гербут Демко, запомога	100.00
V. 77. Наконечний Дмитро, утрата руки	200.00
V. 135. Бухвяк Іван, утрата руки	200.00
Разом	7100.00
Платня гол. урядників за Септембер	165.00
Річне засіданє гол. урядників	280.91
Адміністрація Союзу за Септ.	91.68
Друки для Р. Н. С.	100.00

Весь розхід виносить 7.737.59

Розмет платять 7867 членів на ціле посмертне (кождий по 93 центів) і 749 членів на пів посмертного (кождий по 47 цнт.). Крім того кождий член платить за орган „Союза“ по 10 цнт., на Фонд Резерв. по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центі, на Ф. Відних по 1 цнт.

Член на ціле посмертне платить \$1.07 а на половину посмертного 61 цнт.

Понеже в Августі плачено розмет о \$100.00 більше, тому того місяця платять кождий член на ціле поем. місто 1.08 лиш 1.07 а член на полов. посмерт. місто 48 цнт. лиш 47 цнт.

Е. Кирчів, предсідатель. С. Ядловский, секретар. А. Шаршонь, касієр.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Жовтень

24	Ч.	Філіппа
25	П.	Прова, Анд.
26	С.	Карпа нуч.
27	Н.	Парасковя
28	П.	Лузіана
29	В.	Льонтина сотн.
30	С.	Андрей

Православіє упадає.

Дня 23 Септ. с. р. о. Бурик звичай п. Ів. Удича з п-ною Катериною Савічко в Cleveland, М. Ів. Удич був через яких 15 літ при православної церкві — і розумієсь що був першим закладателем прав. церкви. Так тепер він повдовів і вернувся назад до своєї віри, бо не лише що взяв слюб в руській церкві — но також сповідав ся і причасчав ся в тій церкві. Межи православними тепер настав великий переполюх бо того ніхто не сподівав ся аби він вернувся назад як то декотрі запованці називають на валакунку віру.

— До банку „First National“ в Bedden, Ala. закрали ся в нощі злодії і зрабовали 20.000 дол. Оусіди, які мешкали в окрєвности банку спостерегли в часе, що діє ся і завізвали шерифа. Він wraz зі своїм асистентом прїбув на місце. Злодії однак спостерегли їх прїбутє і почали стріляти з револьверів. Сїчас від першої кулі

пав трупом шериф а його асистент відніє поважні зранєня. Як звичайно злодії безкарно утїкли.

— Коло стації Eau Claire Mich. збив ся потяг особовий і тягаровий желїзницї Пікаго, і Мїлвок. Тринайцять подорожних віднесло смертельні рани.

— В Brownville, Pa. арештовано 30 Італїїців, які належали до банди, яка уже від кільканайцять літ під загрозою смерти видуровала гроші від богачів

— В Австрїї застрайкували урядники і помічники желїзниць державних. Жадають они більшої платні за свою службу. Страйкує коло 70.000 осіб. Підвисненє платні для них буде коштувати Австрїю 5.000.000 корон і роблять ся вже заходи, щоб страйк сей як найскорше залагодити, бо если буде довго тревати, то принесе в краю не обчислені страги для держави, до застоє в промислі і торговлі.

— Русини місточка Portage в Prairie Man, Can. вислали дня 5 с. м. депутацію до мїської комісії шкільної з просьбою о руского учителя в мїській школі північної части міста. Комісія шкільна вислухавши бажанє депутації порішила вибрати спеціальний комітет до сеї справи. (Кан. Фарм.)

— Українсько англїйский семинар буде отворений в Бреддонї в протягу двох тижнів. Прїнято 50 учеників. (Кан. Фарм.)

— „Науч. тов. ім. Тараса Шевченка“ у Вінніпегу отвїрає з днем 16. с. м. вечерню школу для науки англїйскої мови. (Кан. Фарм.)

— Бюро пензусовє в Вашингтонї видає власне своє річне справозданє і подає статистику міст, які числять више 30.000 людности. Таких міст є 154, а межи ними: 15 міст числять більше як 300.000, 25 више 100.000, 47 міст більше як 50.000, а 67 міст няше як 50.000 мешканців. Місто Нью Йорк стоїть на першому місци так що до числа мешканців як і величини площі, на якій є збудованє. Просторонь на якій стоїть Нью Йорк виносить 209.218 акрів. Що до обшару їдуть дальше: New Orleans, La., Chicago, Ill., Philadelphia, Pa., Duluth, Minn., St. Louis, Mo., Washington, D. C., Denver, Colo., і т. д. і т. д. Річна адмінїстрація тих міст коштує 572.960.113 дол. В тїм самім справозданю говорять ся, по чим більше місто, тим більший процент людности віддає ся пїянству. Загалом взявши, припадає один салюн на 315 людий. Се дійсно дуже сумно. Бо подумати так скільки то гроша їде марно, гроша кроваво запрацьованого, якого з таким пожитком можнаб ужити на тільки гарних потреб.

— Дня 28 с. м. вечером відиграють члени російского драм. товари. „Свободная Драма“ в Нью Йорку в „Manhattan Lyceum, 66—68 E. 4th St.“ „Свадьбу“ Чехова і „На дворї во Флигелт“ Чириков-а Звертано на се увагу Ньюоркских русинів, які повинні піти на се представленє одно для зазначенї дружних взаємних до другої нації, а по друге, щоб почути правдиву російську мову і особисто переконатися, що вона так подібна до жаргону „Правд“ „Ам. Р. Вісти“ та „Поступів“ як пїстук до носа.

— Сьпївав на власній похоронї. Один з недавно померших купців в місцевости Согк в Ірландїї був зовсім певно першим на сьвітї, що сьпївав на своїм власнім похорнї. На віку домовини уставлено фонограф, а коли покінчено церковні церемонїї, пушено його в рух. Згромаджені в церкві почули „Вічну память“, яку небіщик перед смертю сьпївав особисто до фонографу. Крім того після його послїдньої волї що року в річницю його смерти фонограф має сьпївати і в сей спосіб прїсутним нагадувати небіщика.

Для розривки—два убїйства. Антїн Дєррінг і Том Маївїней уладили для розривки в Нью

Йорку по улицах перегони на автомобілях. Наслїдок тої „розривки“ богачів є той, що на 16-їй ул. забили шістьлітню М. Falzo, а на 100 ул. переїхали девятьлітню Ад. Оррег, яка і померла в шпиталю. Однак слх драбів не всаджено до вязниці за сі два убїйства — тільки наложено на них кару—за неосторожну їзду. І деж тут американська справедливїсть?

Величанські заклади електричні Westindhouse-а в Пітсбургу віддалили з роботи околом 1000 робітників по причинї заведеня нових машинерїї.

На парсходї „Woodruff“ що ходить поміж Пітсбургом і Грінсборога Pa. занятий як послугач мурин вдер ся в нощі до каюты, в якій спала дванаїцятьлітня F. Роопе та вдварив єю по голові товчком від бараболь, гадаючи єю ополомити і в сей спосіб ужити до своїх плїч. Дїачина однак крикнула; тоді мурин вдварив єю по раз другий. Криє однак почули другі пасажери та сейчас звїнула корабельна поліція і арештувала мурина. Коли однак введено його на берїг він вирвав ся і утік.

— Жертви російской революції. „Слово“ подає ось таку статистику жертв революції: протягом 2 одна року, себто від лютого 1905 до розвязаня другої Думи, 3 червня 6. р. потерпіло від терору 44.000 осіб. В сїм числі 2.381 страчено судовими вироками, звїш 10.000 упало в борбах з поліцією і військом і підчас війскових бунтїв; 1.350 закінчило самовбїйством, а звїш 21 тисяч потерпіло менші або тяжші рани. Із загального числа жертв припадає на Велико-росію 20.600, на Кавказ 7.400, на балтїйські провінції 5.000, на Польщу 4.380, на Литву і Україну звїш 3.000. Зї сторони правительства виказує статистика звїш 8.000 жертв, між ними 4 міністрів, 1 член Думи, 8 генерал-губернаторів, 61 поліцаїстрів. Протягом 3 останніх місяців цифри збільшились. Крім згаданих треба вчислити до статистики ще звїш 100.000 засланих або увязнених, а також чимало жертв, що померли з голоду і проказаних недуг, які були наслідком економічної кризи і безробітє. Ось за таку ціну російський деспотизм захитано і то шойне захитано!

— Полїція арештувала в Camden, N. J. двох 18-літних хлопців: Aug. Dungs і J. Wood-а, які в суботу вечером забили в корчі девятьлітню Ettl Nevins, звнучали ся над нею, а наконєцї для закритя свого злочину єї замордували.

— Майнер Іван Кудам, Русин, замешкалий в Ст. Луїс, Мо. зістав тяжко покалїчений підчас сварн на тлі антагонїзму польсько-русского, через свої товариші.

— Страшною смертию згинув робітник Петро Маковскїй в Ст. Луїс, Мо. Він працював в складї старого залїза, що належить до фірми Schwartz et Kuhn Co. Величезний бльок до товченя залїза спав на нього і розмяждив його на порох.

— Під містом Providence, R. J. збїди ся два поспїшні потяги, при чїм 3 людий покалїчило.

— Статистина поліційна міста Нью-Йорк виказує, що минушого року в Нью-Йорку поповнено 240 убїйств, однак лишень 65 убїйців арештовано. З тих суд засудив 20 на смерть, а трох на дожитєнну вязницю; решту увльєнено закладу доказів. Така величезна утеча убїйників доказує цілковиту нездарність ню-йоркской поліції.

— В місті St. Francisco, Cal. епідемія джуми розпаношила ся на добре. До тепер стверджено 68 случаїв тої страшної недуги.

— Трост тютюновий в Нью Йорку заповідає, що аби ограничити свої видатки, буде мусів видалити значне число робітників з праці.

— В Нью Йорку завязала ся велика спілка з капїталом 10. мїліонів доларів, яка має займатися виробом бляшаних пушок. Спілка буде мати 50 власних кораблів, що єї вироби мають розвозити до всіх частий сьвіта.

— Внук оженив ся з своєю бабкою в San Francisco, Cal. Том Алїсон оженив ся зі своєю бабкою і тепер пара проводить свої медові місяці в одній чудовій місцевости Калїфорній. О тїм факті він розповідає так: Мій дїд був незвичайно строгий для своїх дїтий. Наперед видїдичив мою сестру, позаяк ся виїшла за муж за фризера. В сей спосіб я зїстав його одиноким спадкоємцем. Пізнійше однак за се, що я розкидав і марнував гроші видїдичив і мене. Маючи 80 літ дїд оженив ся з 17 літною дівчиною. По п'ятьох літах помер пошіраючи єї ціле своє майно. В рік по його смерти я оженив ся з його вдовою, або моєю бабкою. Гїстория незвичайно проста. Чи не так?..

— Золото в ріці. Робітники занятї при роботї підземній під Іст Рївер (рікою яка ділить Нью Йорк від Брукліна) зовсім случайно наткнули на жїлу кварцу, в якому міститься ся дуже великий процент золота. Згаданой руди видобули околом 2 фунти і о числяють вартість золота у нїй на 40 доларів. Беручи се за підставу, виходилоб, що на тону свої руди дістаном золота вартости 40.000 доларів. Найдеде золото забрано на річ міста, яке казало рьбїти дальші пошукуваня.

— В Rochester, Ind., сїмнадцятьлітня Ева Вагонер, донька судїї зістала арештована і об-

жалована о змїр викресля зї шнїя потягу желїзницї Lake Erie and Western Ry., в якїм їхало повїше 50 осіб. Пана Вагонер подає, що поводом єї заміру було бажанє побаченя свого судженого, якогось желїзничого урядника. Після єї обчїслєня були-б його сейчас прїслали на місце катастрофи.

— Панї М. П. Вандербїлт, мїліонерка з Брукліна зістала арештована колющею за крадіжє на жаданє своєї сїнової.

— На стації Pitsaigh, Pa. збїли ся два потяги, при чїм мять осіб згинуло а 25 тяжко покалїчено. Случай наступив по причинї недбалєства желїзничой служби. Машинїст був пїаний.

В Detroit, Mich. шкільні дітє уладили страйк, позаяк відобрали їм учительку, панну Robinson, доньку помершого прокуратора, а на єї місце назначено иньшу. Через мів дня школа стояла пустою, аж наконєцї родичам удало ся переконати малих страйкарів, щоб вони підчинили ся розпорядженям шкільной зверхности.

— Другий процес убїйника Н. Thawa, що вбив St. White а розпїчне ся в Нью Йорку дня 2-ого грудня.

— В Madison, Wis. п'ять тисяч властїтелїв плянтацій тютюну відбуло мїтїнг, на якїм ухвалено піднести ціну тютюну о 25 проц. Мотивують свїїм крок снм, що минушого року збір тютюну був далеко богатший та якість лїстя гарнійша. Злученї плянтатори прїняли назву: „Tobacco Department of the American Society of Equity“ з'обовязуючи ся до солідарной оборони своїх інтересів.

ПОШУКУЄ
місця в офісі молодєць інтелїгентний з укінченою 7-ою класою видїловою. Володїє нїмецькою, рускою і польською мовою. Інформації удїлить редакція Свободи, 184 Hudson Stg. N. Y. City.

ЗАПРОШЕНЄ.
На посвященє Гр. Кат. Руской Церкви на третїй улицї в Пасайк Н. Дж. Посвященє довершить Преосв. Епископ Сотер С. Ортинський, першїй Гр. Кат. Епископ в Америці в Недїлю, дня 10-го Новембра с. р. На тоє наше велике бажанє запрошуємо веїх єусїдїв євєнєщеників і усїх знакомих людїй, а особливо запрашаємо веї доокреснї Братєтва так Рускї як і Славянскї до як найчисленїйшої участї.
Похїд Братєвє начне ся точно о 9-їй годїні рано.
Passaic N. J. Oct. 16, 1907.
О. Евєрнїї Гомицько.
за комітет церковний.
Іван Кєєєльчак
Іосїф Тимко
Данїїл Кїдїонь

Весняної ночі.

I.

Г А Л Я.

Голосний посвист ширско розлягавсь по селу вулицями. Цеж бо саме була та доба, коли молода челядь, спрацьована та склопстана за день, жваво збиралась до купи. „на вулицю“, щоб при ясній та чистій вечірній годині побавитись веселими і враз журливими співками. І той тихий, задумавий вечір, мов сьвятий любими гадками, мов сам того не спочуваючись, обіймав сине небо, видяючи все мрявим і далеким.

От уже й смеркло, а сьвіти все не стихали. З кобзою в руках, відкравшись від співавшої челяди, ішов собі Голосенко Левко. На козаку решетлівська шапка. Іде козак вулицею, пограваючи на кобзі та притулюючи ногами. Аж ось він сивив ся під дверми, коло хати з вишневым садочком.

Чия-ж це хата? до кого ті двері? Постояв пару бок якийсь час нишком, далі заграв, приспівуючи:

Сонце низенько, вечір близенько,
Вийди до мене мое серденько.

— Ні, мабуть міцно заснула моя ясочка? промо вив козак, скінчивши пісню та наближаючись до вікна.

— Галю, Галю, чи ти спиш, чи сумисне не хочеш до мене вийти? Може ти боїш ся до мене вийти, щоб хто не вглядів? чи може, не хочеш показати свій білий видочок на холод? Не бойся, — нема нікого, а на дворі тепленько! Та хоч би й навернув ся хто, я обгорну тебе свитою, опережу поясом, закрию руками — і ніхто нас не побачить. А як би подихнуло холодком, я пригорну тебе близенько до серденька, заврию поцілунками, вложу твої білі ніженьки у шапку. — серденько мое, рибоньку моя, золото мое! вглянь же хоть на хвилиночку!

— Ні, не спиш ти, горда-пихна дівчино! мовив він далі голосніше і так, як би то его взяв сором, що він хоть на хвилину здав ся на знебагу. Ти тишиш ся собі нишком, кепкуючи з мене. Зоставай ся здорова! По сій мові, одвернувся, зсунув на бакир шапку, і спихна, гордовито, відійшов від вікна, побренькуючи по струнах. Аж ось завітка у дверях завертілась, двері рипнули, і через поріг переступила дівчина на сімнадцятій весняній порі, обгорнута вечірними сутінками: вона несміливо озирала ся і не відривала руки від завітки; крізь сиву посутенілу земряву мінли ся любо єї ясні очи, поблискувало червоне намисто, а орлове парубоче око розгляділо навіть краску, що спалахнула на єї засоромленому видочку. — „Який ти нетерплячий! мовила вона ему стиха, уже й розгнівав ся! а на щож ходиш такою порою? люди одно ходять вулицею цілими юрбами, а аж трушусь!“

— Не тремти, моя червона калиночко! пригорнись до мене ближе! — умовляв парубок, обіймаючи дівчину; далі відкинув на бік кобзу, що була почеплена у него на довгій ремінячці, через плече, і сів поруч з дівчиною під дверми. — Тиж знаеш, що мені і одну хвилиночку не бачити тебе — тяжко!

— Знаеш, що в мені на думці? перебила его річ дівчина, замислено спихавши на нім очи. — Оттак мов би мені зто вад ухом шепче, що далі не бачити ся нам з тобою так часто. Недобрі в нас люди: дівчата все давлять ся з якоюсь заздрістю, а парубки... Я постерегла, що з якої пори і мати моя стала якось пильніше наглядати за мною. Признатись по правді, мені веселіше було жити між чужими. При сій мові на єї видочку з'явила ся наче туга.

— Ого, тільки вісім неділь на своїй стороні, та вже й заскучала! Може й я тобі надокучив?

— О ні, ти мені не надокучив! відказала вона, всміхнувшись. Як тебе люблю, мого чорнобривця! Люблю отєї карі очи, що як поглянуть вони, то мов аж душа в мені усміхаєть ся: радіє й тіпиться вона, як ти любо поводиш своїм чорним вусочком, як ідеш вулицею та співаш, пригравуючи на кобзі, — і мило слухати тебе!

— О, ти моя Галочко! скрикнув парубок, цілуєчи та пригортаючи єї міцніше до серця.

— Пусти, пусти, Левко, годі! скажи лучше, чи ти вже казав батькови?

— Про віщо? мовив він, неначе прокинувшись. Що ми з собою маємо на думці одружитись? казав! І се слово „казав“ прогуло з его вуст якось журливо.

— Ну, щож?

— Та що ти ему будеш казати! Зараз, як він то вміє, почав старий собака удавати з себе глухого, мов би він нічого не чує, та ще й лають ся став; що я ніби тягаюсь не знати де, та гульвісничу з хлопцями по вулицях. Тільки ти не журись, моя Галю. От тобі мое козацьке слово, що я таки его згожу.

— Та ти, Левку, аби тільки добре завзяв ся, то й буде по твоєму. Я се по собі знаю; часом би й не

хотіла послухати тебе, а ти скажеш слово, — і я мов силоміць чиню твою волю!

— Давись, давись! мовила вона далі, схиливши голову ему на плече та кинувши погляд у гору, туди де безкрає синіло тепле українське небо, запяте знизу кучерявим вишневым гільям. — Подивись: он он високо замихтіли зірочки: одна, друга, третя, четверта, пята...

Аже правда, що то сьвяті ангели повідчиняли віковечка у своїх сьвітлицях на небі, тай дивлять ся на нас. Адже так, Левку? Це вони виглядають до нас на землю? Що, як би то чоловік мав крила, як тая пташка, полетів би туди високо, високо! Ух, аж страшно!.. Нема в нас, мабуть, такого й дуба, щоб дотег до неба. А одначе, кажуть, що десь далеко, у иншій стороні, є таке дерево, що гойдає верховіттям аж у самому небі, і що у ночі проти Великодня Бог сходить по тому дереву на землю.

— Ні, Галю! у Бога є величезна драбина, що достає від неба аж до самої землі. Єї становлять перед Великоднем сьвяті архангели, і як тільки Бог ступить на перший щабель, то всі залі духи так і сипнуть прожогом в ростіч, та й падають цілими купами в пекло; отім же то на Великдень нема ні одного злого духа на землі.

— Як тихо вода похитуєть ся, мов дитина в колісці, мовила далі Ганна, показуючи на став, що сумно-обгорнула темна клецова діброва та оплакували вебри, похиливши над его ті віти-жалібниці. Мов той старезний нездужалий дід, мляво обіймав він на своїм лоні далеке сине небо, надіяючи стилими поцілунками огнасті зорі, котрі тихо мінли ся крізь повітря теплої ночі, немов би чуючи, що от-от встане над усім — яснотірний цар ночі.

Цоруч з дібровою, на горі, дримав, з позачиняними віконницями, старезний деревляний будинок; мох та дике зілля укрили ему стріху; кучеряві яблові порозрастались попід вікнами; діброва, займаючи его своєю тінню, покривала его несьвіцьким сумом; густа ліщина мостилась у него в ногах, відразу круто спускаючись до ставу.

— Я пам'ятаю мов крізь сон, мовила Ганна, незводячи очей з будинку: давно колись, як ще я була малою, та жила в матері, то щось страшне розказували про сей будинок. Ти певне знаєш, Левку? Розкажи!

— Цур ему, мое серденько! Мало чого не верзуть баби та дурний нарід. Я тільки тебе тим стурбую: будеш бояти ся, ще й не спатимеш гаразд у ночі, все жахатимеш ся!

— Ні, розкажи, розкажи, мій голубе! мій ти хороший! мовила Ганна, пригортаючись видочком ему до щоки та обіймаючи его. Отже, мабуть ти мене не любиш щиро, — у тебе вже певне, єсть иньша дівчина! Не буду я бояти ся і буду добре спати у ночі. А от тоді, то справді не засну, як не розкажеш; все буду мучити ся та думати... розкажи, Левку!

— Ну, правду, бачу, кажуть, що в дівчатах сидить сам дідько, котрий їх піддрочує на цікавість! Слухай же! Давно колись, жив, моя Галючко, у сему будинку сотник. Мав він дочку, красну панночку, білу як лебедоньку, як твій видочок. Сотникова-ж жінка та була вже давно вмерла і задумав він одружити ся в друге. — Чи будете-ж Ви тату і тоді як ожените ся в друге, так само жалувати мене? питає дочка. Буду, моя донечко, буду! ще красні, ще дорожні даруватиму тобі серги — заупниці та намиста! Ст і привіз собі сотник у нову хату молоду жінку.

А й хороша-ж на вроду була та молода жінка: сама була, у виду грає краска; тільки ж так страшно зиркнула вона з першого разу на свою пасербицю, що та аж скрикнула, побачивши єї; потім, за цілий день хоть би тобі раз озвала ся непривітниця мачуха. Настала ніч, сотник з молодкою жінкою пішли у свою спанну кімнату; зачинилась і біловида панночка у себе в сьвітлиці. Аж тут обняла єї велика туга і стала вона плакати сама-собі. Коли дивить ся, — підкрадаєть ся до неї така страшна чорна кітка; шерсть на ній сьвітить ся, а залізними пазурами так і цокає по помості.

Панночка не тямлячись з ляку, скочила на лаву, а кітка й собі за нею; панночка перескочила далі на лежанку, кітка й туди, та як скочить їй на груди, як почне душити; кричучи, відривала єї панночка від себе, кинула до долу, аж дивить ся, — знов навіжена кітка підкрадаєть ся до неї. Такий сум підступив панночці до серця. На стіні висіла батькова шабля. Скопила вона ту шаблю тай брязнула нею по долівці; коли зирк, — відскочила лапа з залізними пазурами, а кітка, страшенно верещучи, зникла десь у темнім кутку.

Цілий день не виходила зі своєї сьвітлиці молода господарка; аж уже на третій вийшла з перевязаною рукою. Догадалась тоді бідолашна панночка, що єї мачоха відьма і що то вона перетяла їй руку.

(Дальше буде).

Самі риють,

і самі квичать.

Висказуючи свої гадки, дотично так звн; „Кнута-славної“ місії в Америці, я задалегідь завчав в 39 ч. нашої „Свободи“, що за подібне висьвітлюване подвигів в Америці тої чорносотенної нібито „місіїної“ зволочи, не жде мене царский хрест, але я готов дідатись „інквізиційних мук“, зі сторони тих, кого доторкають ся мої гадки. Ну, і я не завів ся в моїх поглядах.

Кнута-славні діачі в Америці сипнули у „Сьвіт“ пашквілями та рабскими аргументами, що здавалось: сьвіт туй, туй провалить ся від їх „восквічя“, і плюгавлення всіх, і вся; хто не годить ся з їхніми жебрачними плюгавствами. „Протоєреї“, і Несьвіцькие“ аж помінились від гавканя на співробітників „Свободи“ за се лишень, що єї посьміли станути в обороні своїх ідеалів, себто національних, і релігійних почувань і довели, що годі їм довше вже зносити руганя зі своїх сьвятощів, тим більше, що єї руганя і кирині надають по більшій часті від своїх яничарів і запроданців гнилої династії Петербурского сатрапа.

Ми недивовались би, еслиб тут було діло виключно з сьєю ославленою янічарскою бандою, з якимсь „Посувачом“ на чолі з Нью-Йорку.

Ми недивовались би еслиб ми мали до діла з сим ославленим прихвоснем, з сьєю запиткою, хрунівско-кацапскою пикою, з сим ославленим бруковим юношою, з тим плюгавим запроданцем, справдішним hogselog'ом з котрого фізіономі! на перший погляд читаєш: хрунь! хрунь! хрунь!!! Ми недивовались би Гладикам і їхнім ділам. Брукове індивідуум, недібно до нічого ідеальнішого хита лишень щоб до хрпатися до якого будь жолоба та рити і самому квичати, та обкидати болотом хотьби і рідного батька!.. Бо така вже хрунівська вдача. Але ми маємо до діла прецінь, як би воно там і не було, з людьми, подекуди інтелігентними, що більше, нібито в слугахи Божими, за котрих прецінь знають аж в Петербурзі...

Тож сором усьому цивілізованому сьвітови, щоб в двадцятім століттю яка небудь віра чи секта релігійна вмісто слова Божого, і любови до ближнього, проповідала кириню, і канібалістичні теорії... як се роблять єї нібито „Православні місіонарі“ в Америці — Во і чим же тут оправдати дотеперішню кириню тих царославних канібалів в оглядом першого Грек: Кат: Епископа Ортиньско-го на вільній землі Вашингтона?..

Поминувши вже теологічні, чи догматичні питання релігійні, котрими єї чорносотенці від „Сьвіта“ звикали засланятись, коли при-

перги їх до „муру“, чи то се культурним людям годить ся релігію, якаб там вона і небула, уважати за щось такого, що можна вперше оплювати, висьміяти, або зміняти як хусточку від носа, а потім підштитись під єю релігію, і при сім тем однак, удавати еще апостолів і мучеників Христових!

Піді безхарактерника! І ви сьмієте удавати невинних овечок?

Ні! і ще раз ні! Ви-нічого иньшого, як, лишень царські хулїгани, і штиги російської буржуазії... А ваші фарисейські оправданя для робітників придадуть ся хитба тільки лишень, що умершему каділо...

Хочете мати спокій? не рийте в перве самі! Маєте свого як я сказав уже якогось „бородатого Авіята“, з різганами, як замітив один з наших співробітників, держить його собі а до Українців не пхайте своїх Московських „пик“.

„Ви собі“... і ми собі!.. Погляди!

На закінчене, позволю собі ще на одну раду для вас, панови царослави: Вмісто щоб ви з вашими московскими теоріями пхались до нас, себ то щоб ви самі „рили“ і самі опісля „квичали“ безпотрібно, вхопїть сього вашого прихвостня, сього брукового „юношу“, Гладика з Нью-Йорку, і з'окладайте йому порядно „сіданье“, щоб він знав, що значить московська фільозофія в практиці, бо він на вашім „літературномь язъкь“ тільки розумієть ся, що Мошко на сви...х.—

М. Белл.

Союз в світлі чисел після протоколу головного уряду.

Переміна Союзу на Запороже. Переміна Брацв на Курені.

Друковане слово є живе оно говорить само про себе; не так так дієть з числами; они самі про себе не мають значіня в справах рахункових аж ся одних з другим не порівнає в тогди они оживають і говорять. Я порівнав числа протоколу а що они заговорили до мене се я списав і ділюсь з Вп. Читателями.

Возьмим і порівнаймо з протоколу приходи з розходами, а переконаємо ся, що книжки суть в порядку. При тім зауважаємо, що каса Союзу через протяг минушого року збільшилась о загальну суму \$13,856.21. На се зложилась між иншими фонд земліний \$1,796.16 фонд народний \$897.33 фонд біднох 897.33. Порівнаймо перший і послідний місяць в року, а побачимо, що до Союзу вступило через сей рік 2,120 нових членів; в тім містить ся: 1866 членів записаних на ціле посмертне і 254 на пів, иншими словами Союзови прибуло 36 проц. усіх членів, або носотенці від „Сьвіта“ звикали засланятись, коли при-

50 проц. на половину.

Коли зр бачмо те саме з приходом і розходом з тих двох місяців то побачимо, що спеціально в останнім місяці видатки загалом побільшилися о 70 проц. або о 4.157.54 по відтрусченю 36 проц. прибраних членів відстанемо 34 проц. дійсного побільшення видатків в останнім місяці, в порівнянню до видатків першого місяця в році Союзівим. Се порівняне однак не відносить ся до цілого року і для того щоб довідати ся о докладнім стані Союзу через рік, мусимо ечислити членів з усіх місяців в році, що дасть нам цифру 101.078 (членів) на се зложилось 93.628, що платили на ціле по смертне і 7.450, що платили на пів. Поділим першу цифру через 12 а відстанемо число 8.426, що означає пересічне а загальне число членів, кожного місяця в році.

Розложивши сю суму по рівній пайці на усіх членів Союзу без ріжниць, чи хто був записаний на ціле чи на пів по смертне випадає що на місяць, кожній союзник платив по 83 центи.

Усі члени зложили до каси Союзу 82.678 дол. не рахуючи надвижки.

Самого чистого податку на по смертне через рік зложили члени Союзу \$65.050 на се зложились члени, що платили на ціле по смертне 61.476 дол. а ті що оплачували половину 3.574 дол. Розложивши ті суми по рівній часті на всіх членів вижде що члени котрі були записані на ціле по смертне, платили в місяць пересічно тільки на смерть і каліцтво без додатку на Свободу і фонди 68 цнт., а ті що на половину, половину того 34 цнт.

Видатки на урядників не збільшилися — найбільше збільшилася оплата на орган Союзу бо в 500 дол. підскочила на 847 на місяць; се однак від заряду не е залежне, бо кожний член платить 10 цнт. на Свободу з особна, як ухвалила конвенція. Передивім ся тепер дещо близьше деяким числам. З протоколу виходить, що Союз побільшив ся о 2120 членів поділивши се через 12 відстанемо число 176 а се показує пересічний приріст нових членів на місяць. Приріст сей е рішучо замалий як на Союз, що існує визше 10 літ. Дальше бачимо в протоколі, що через рік умерло в Союзі загалом 104 людий дорослих; А позаяк до Союзу платило пересічно 8.426 членів що місяця, то побачимо, що на кожну тисячку членів умерло 10 або иньшими словами в Союзі через минувший рік кожний сотний чоловік умер, беручи так як числа показують. Як великий се е процент показу на примірі: в місті Чикаго умирає на тисячу 13 людий беручи без вибору

так, як люди в місті живуть: малі діти, дорослі, старі, здорові; хорі і т. д. А тим часом в Союзі, де вік так дуже е обмежений і нібито добірні мають бути члени, раптом показуєть, що на сего людий один умирає, майже так як в цілім місті Чикаго. Яка тому може бути причина? послідає не один. Одна з найважніших е та, що до Союзу понапихалось немало вправді молодих але хорих людий тому, що ніхто не жадає лікарского свідочтва від нововступаючих. А друге може бути і те, що багато людий гине з причини не предвиджених випадків. А може бути одно і друге. Як оно в дійсности е, ми не можемо знати з протоколу рахункового, бо то не е зв'язаний з протоколом об'явлення.

При тій спосібности а осьміляюєть просити заряд Союзу, щоб на будуче при оголошуванню звіту по смертне ось сі рубрики виповняв, при кожнім випадку смерті:

- а) Вік небіщика або небішки.
- в) Дату смерті.
- в) Дату, коли небіщик вступив до Союзу.
- г) Чи записаний був на ціле чи на пів по смертне і чи платив, чи ні за себе.

д) Причину смерті.

В річнім звіті.

- 1) Кілько через рік вступило мушци і жінци таких що платили за себе?
- 2) Кілько було в Союзі самотних, а кілько жонатих.
- 3) Кілько остало записаних на ціле по смертне, а кілько на пів?
- 4) Кілько померло мушци самотних а кілько жонатих.
- 5) Кілько померло жон, таких, що не платили розмету?
- 6) Кілько вносить в Союзі пересічний вік усіх членів?

Але вернім до померших, Як я вирахував на кожних 1000 членів умерло 10, а позаяк до Союзу в р. 1906 і 1907 вступало пересічно 176 в місяць, то поділивши се число через 104, дізнаємо ся що за кожного помершого до Союзу вступило 21 членів нових. Далі за 104 смерті Союз виплатив 65.050 дол. або за кожду смерть 620 дол. Прийім що кожний з померших належав до Союзу через 10 літ то платяча через 9 літ а останній рік по 81 цент, через 12 місяців то покаже ся, що через весь той час виплатив кожній небіщик до Союзу 81.72 цнт. місто 620 дол., котрі родині виплатило ся, а решту 538.28 цнт. мусіли доплатити члени. З повнешого видно як на долони, що вік не становить такої великої ріжниць, як Союзави собі представляють. Ми зазначили попередно, що за кожного помершого до Союзу через

сей рік вступило по 20 членів. Обрахуємо кілько літ они мусять платити по смертне, щоб виплатити того небіщика, на котрого місце они прийшли. Чистого податку члени записані на ціле по смертне платять не 83 а 68 цнт. на місяць, бо як ми від 83 відоймем 15 цнт., що ся платити на Свободу і фонди, то остале 68 цнт. отже тих 20 ново-вступивших членів, на рік заплавають 171.36 цнт. через 2 роки і 8 місяців виплатять они менше-більше 620; що буде рівнатись сумі яку пересічно кожний з померших взяв. Так би було, слиби ніхто з помежи тих 20 членів не помер через ті роки. З попередного знова ясно видно, що чим більше вступить до Союзу нових, здорових, членів тим менша буде місячна оплата і тим скерше они виплатять довг по помершим члені. Ходить отже о те, щоб як найбільше придбати здорових членів для Союзу.

З попередного ясно видно тоже, що Союзавим повинно ходити не так о вік члена, як о его здоровле. Бо помимо того що Союз не приймав ніколи членів старших над 45 літ а в останнім році прийняв 2000 нових членів не старших над 40 літ, помимо того кажу смертельність у него е майже така як в місті Чикаго, де старших і старих е одна 3-та часть. Зрештою і з об'явлення видно, що в такім товаристві асекураційнім, як Союз не ходить так о вік чоловіка, як о здоровле, бо чи член ново вступивший буде мав 18 літ чи 50 то чи саяк, чи так, ніколи не виплатить свого по смертне і за десять літ. Як бачилисьмо, померші члени заледви одну 15-частину виплатили того що повинні: то платячи через 10 літ.

(Дальше буде).

Допись.

Джерзі Ситі, Н. Дж.

Метода москвофільского дяка А. Николина в рускій школі в Jersey City. N. J.

Куда чоловіче не зайдеш, чи до сусіда, чи до кума, чи до швагра, усюди нарікане та проклони жінок, що дяк, „закці рував дзецько“ в школі, що самі синяки. „Ажеби его кара Божя побіла, щоби ему еще більший „нос“ нарис як го має“, щоби му се і те!“ Питаю; то де? за що? хто? Та, каже, тій нещасний наш дякоучитель, Бог би му заплатив. Я виправляю дитину до рускої школи, щоби научала ся по руски хоть книжку прочитати, щоби не забула хоть свое пито-ме — а оно приходить плачучи до дому, та з дому знов плачучи іде, як на тортури. Учора прий-

шла моя дитина з рускої школи, та повідає, що були егомосьць Гумецький в школі з грубою палицею, яку давали нюхати всім дітям, а днесь прийшла зі школи плачучи і тоже збіга. — Ну не дивуйтесь, к.жу, бо се правдива твердоруска метода науки. Так учили еще перед 50 літами, а все наше стародавне ми мусимо шанувати... Сего учить прецінь „Правда“ і „Поступ“.

Днесь іду улицю і здибаю, як жінка провадить обкервавленого хлопця з ровбитою губою. Жена зі злости аж біда, сквилювана і кричить: „Я тобі дам, розбійнику! Ти будеш знати, як чужі діти карати!!! Ажебсь знав. Так тобі треба!!! Я здивований, питаю: А се що вашому хлопчині? Звідки провадите? А бодай го там! Та з рускої школи! Таку лекцію дістає моя дитина! Але я му налупила морду! Аби знав! коб був не втік, то ще була би більше тому розбійникови волила!!! Дістав він від Малярової жінки, як го гнала долі барадичами з „борду“, сааржив ею — найже і мене тепер скаржить!.. Виграв фігу, мусів заплатити борд і еще най тихо... Я відійшов та собі думаю: се не е новина для мене. Сей „progress“ повтаряєсь в Jersey City раз у раз. Чи однак терпцю ще на довго стане?..

Газда з Джерзі Ситі.

Thurber, Texas. Erath Co.

Многі мене просили, щоби дещо написати із Техаса, коли там заїду, а позаяк листовно кождому писати і часу не стало, коли еще чоловік мусить заробити на кусок насущного хліба, тому то я рішив ся написати в „Свободі“ тим більше, що багато з моїх знакомих еї читають.

Я виїхав 10 Августа 1907 о 12 год. з Нью-Йорку на шифі „San Jacinto“ і прибув на ній до острова Key West межі Florid-ою а Cuba в 4 дні, а других 4 дні їхалисьмо по мексиканському морю, до Galveston-у, портового міста в Texas-і.

Пароход цілий час ішов досить спокійно, бо на Атлантику плилисьмо не дуже далеко від берега. Бурі не було великої, а на Мексиканським морі можна сказати зовсім тиха вода. Мимо того, що корабель мало що коливав ся, я все таки слабував і не міг нічого майже цілу дорогу їсти.

В Тексасі близьше моря е більше сирій воздух і частіші дощі. За се дуже много комарів, і ся полоса тягне ся до 150 миль англ. від моря. Дальше воздух дуже сухий, так, що ціле літо, т. е. від 4 місяців дощу не було, та все того року ту дуже повисихало.

В Тексасі фабрик дуже мало находить ся; лише копальні верасини дуже

численні. Люди ту найбільше займають ся uprawою кукурузи і бавовни. З послідної більше хісна, хотий в тім році по причині страшної спеки мало і вона видала. Крім того еще і якісь комашки з'їдали жьвіт.

В тім році платять ся фунт бавовни 14 центів, коли давнійше платило ся лиш по 4—5. Найгірше допікає тут фермерам брак води керничної. Хотий і копають часом дуже глибокий колодязь, але вода в ній часто несмачна, солонна або квасна та все не пригожа до питя. За те в Тексасі всюду при домах суть великі резервоари з бляхи цинкової або дерева. В них збирає ся дощівка, яку уживають до всього. Але що в тім році дощу не було до 4 місяці, то і дощівка повисихала і люди дуже бідували без води. Часами приходило ся дуже а далека воду возити.

Також еще і то мушу надмінити, що в весни, коли мокро, то ріжного рода гадів е досить, так, що часами они роблять великі шкоди фермерам. Приміром айця з під курий видають, малі курчата ночью з'їдають і т. п. Часами і чоловіка угризе, але тут люди уже знають, як лічити ся від укушена гадина. Тепер підчас великої посухи та жару, то все поховалось в землю.

Я питає ся тут неодного фермера, дячого они не будуть собі пивниця, бо така пивниця причинилась би дуже много для добра в газдівстві. Всі мені відповідали, що не один уже пробував, однак літом в пивницю дуже гадів поназлазить ся і тому уже ніхто не буде пивниця.

Фармери місцями суть дуже богаті. Мають часами і по 1000 акрів землі. Майже всі фарми суть від себе далеко, по лісах, 1, 2, 3, 4, 5 — або і більше миль англ. Я був 3 дні у одного фермера Русина, п. Івана Ковальского. Він походить десь від Бучача чи від Чорткова. Трафіло се на неділю. Они поїхали в гості до знакомих, а мене лишили самого на газдівстві, то я і мав час усе оглянути.

Дім стоїть межі лісом і полем, ніби в раю, однак з тою ріжницею, що тут якісь деревця усі колочі, як акація, листя дрібнійше. Трава повисихала, тільки якісь зела, як ромен високо ростуть і жовто цвітуть. Товар від біди їсть, бо трави нема; однак від сего зела і молоко гірке неначе полин. Значить ся, тепер люди тут так живуть, як на початку сьвіта.

Є тут дуже много мінеральних вод. Нераз вертять шукаючи води солодкої до питя та надібають якусь воду мінеральну. 1170

Тепер еще одна річ для наших робітників русинів. Я заїхав в околиці, де копальні вугля, т. е. в Thurber Texas Erath Co. Компанія дуже добре платить, бо від

Лікарі вірять в него

По шпиталях і в приватній практиці в Америці і заграницею, визначні лікарі уживають

А-ра Ріхтера Комбичного Пейн Експелеру

як средство на Руматизм, Гостець, Невралгію, Болі грудий і членів.

„Я виквав Ара Ріхтера Комбичного Пейн Експелеру в моїй практиці. Советно могу оказати, що сей лік встараний приносить азначу пользу в мускулярних руматизмі, гістиді і невралгії.“

J. M. Thompson, M. D. 386 Clinton St., Brooklyn, N. Y.

Приготований під надглядом лікарів агідно з острим німецьким законом.

У всіх аптеках по 25 і 50 центів. F. AD. RICHTER & CO. 215 Pearl-St., New York.

одної тони вугля получає робітник майнер 1.22½ дол. Вугле грубости близько на один аршин і е досить марке. Я вчера був в майнах з одним місейонаром. Майнер бос водив нас вежди і поясняв все.

В Thurber нашого Русина нема ані одного. Поляків буде около 100 осіб, з них до 25 фамілійних. Є шість родин словаків, а з них е русняків 4 фамілії. В Thurber заробляє в майнах найгірший робітник 3 дол. в день, а часами і по 4, 5, 6 і 7 дол. Дятого, если хто має охоту заробити собі трохи гроша, то най не пожалує приїхати до Thurber Texas, де можна зложити гроші скоро, — має розуміти ся, кому Бог дав здорове.

Ту в Техасі е по кольоніях досить русинів фермерів, переважно з Поділля галицького, як приміром в Bremond Texas, где есть около 200 фермерів поляків, а около 100 русинів. Веі они вیرهклись своєї народности. Не хотять по руски говорити. Я їм говорив, що они повинні з'організувати свою руску церков і громаду, але один на другого вину звальює, а ціла причина в тім, що не хотять признавати ся до рускої народности. Але старі люди не можуть надомити своего язика на другой язык.

Одного разу в містечку Bremond, где в суботу много фермерів з'їздає ея до міста чогось купити, тай троха закропити ея віскою та пивом, в однім склепі, сидять баби, та уже підпиті, говорять галицько-подільским акцентом. Я приступаю до них та витаюсь по руски. Они повідають, що походять від Чорткова. Одна найстарша, каже мені, що хоть она і не уміє по польски говорити, але она е полька. Я говорю еї, що кожній поляк уміє говорити по польски, а коли хто уміє говорити лишень по руски, то він е русин. На се она страшно почала ся випирати та доказувати, що она таки полька. Таких случаїв я мав много.

Хто тому винен? Найперше ряд австрійский, що не стараєть ея дати спосібного образования своїм підданім, а на другім місці наші проєєвітелі народа.

П. К. мита.

Важне! Важне!

Хтоби хоть дістати роботу в Рестаурантах, салонах, на фармах, в польських вуглях, при будові молелі, стебальнях і пр. мусіть зложити ея до офілю:

ГНАТ РИНИЦЬКИЙ, 181 E. 3d St., New York, N. Y.

„SWOBODA“

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly

Published every Thursday at
14 Hudson St., New York, N. Y.Published by
Ruth. Publishing & Exchange Co.

Auth. Curkowsky, editor,

Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on
application.Entered as second-class matter
December 21, 1906 at the post
office at New York, N. Y. under
Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

Газета для руского народа в
Америці і орган „Р. Н. Союза“,
видається щотижня в Четвер і
коштує:

в Америці на 12 місяців... \$2.00

в стар. краю на 12 місяців \$2.00

в Америці на 6 місяців... \$1.00

Оплатувати газету треба впе-
реді в гори.Гроші треба посылати в ре-
дистрованій листі, або через
пересовий, або поштовий по-
рядок (моні ордер). Money
order, то є карточку, котру доста-
ють від почтара або агента на
пересовій офісі, пішлить нам,
то без того ми не годні грошей
взяти.

Адрес:

„SWOBODA“

14 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.Кто хоче, щоби его адрес змі-
няти мусить подати нам, крім
того, також свій старий адрес.Просить ся всіх
членів Р. Н. Союза,
котрі змінюють свої
адреси, щоб нам до-
дочно подавали
стару і нову адресу,
як також число від-
ділу, до якого нале-
жать.

Реданция.

Нашим твердим
історикам.

Від якогось часу шпальти
усіх, заражених „русскою“
дурійкою часописей, пере-
повнені суть нападами і
лайками на назву „Україна,
український“. Для тих ча-
сописей видає ся назва
„Україна“, начеб то допер-
ва новішими часами виду-
мава, та що вона з назвою
„Русь“ не має нічого спіль-
ного. Ми радимо тим „го-
сподинам“ навчити ся троха
лучше руської історії, а
тоді они переконають ся,
що вже від XII. віку (1100
по Хр.) назва Україна була
на Русі популярною. Ітак
Київська літопись,
оповідаючи про смерть кня-
зя переяславського, Володи-
мира Глібовича в 1187 році
каже, що: „о немже Укра-
ина много постана“. (Лі-
топись по ипатскому спи-
ску. С. Петерб. 1871, стор.
439). Назва України відне-
сена тут до Переяславщини.
Але і до Галичини відно-
ситься назва Україна. Та
сама київська літопись спо-
відає під 1189 роком, що
знав Ростислав Верладни-
чич праїхав „ко украи-

нѣ Галичь ко ѣ“, і ужи-
ває свої назви на означене
галицького Забужа, то є
погранича з Польщею. Під
роком 1213 читаємо там, що
князь Данило відібрав від
Лешка „Берестий, Угровеск
и Верешинь, и Столпье,
Комовъ и всю украи-
ну“: (Літ по ипат. сп.
ст. 490:), а під роком 1282,
що Лепок взяв у Володи-
мира Васильковича „Село
на Вькраиници, име-
немъ Воинь“ (там саме,
сторона 571). Назва „Укра-
їна, український“, яка оз-
начала первісно погранич-
ні землі Русі, набрала піз-
нійше значіння загального
на означене Русі, коли
назву „Русь, руский (:рус-
кий):“ присвоїла собі мос-
ковщина.

Назва „Український має
свою аналогію. Так, як її
в означенні пограничних зе-
мель руских переніс на-
рід на всі землі, так само
і назву „Лях, лядський“,
яка означала первісно лиш
одно, мале польське племя
(: Lechici:), переніс русь-
кий нарід ще в часах літо-
писця Нестора на означене
цілого польського народу.
Мадари зовуть Поляків
„Lengyel, Lengyel ország“
для Турків була Польща,
Lechistan“. Чи ж і з цього
можна виводити, що нема
Поляків, тільки Ляхів?

Рівнож наші тверді істо-
рики накидають ся на наз-
ву „Rutheni“. Назва ся та-
кож не є нового походже-
ня. Її подаємо уже в ста-
ринних, грецьких істори-
ків, що писали про Русь.
Рουθην відповідає зовсім
нашому Русин, позаяк
в тих часах вимовляли
грецьке ρ подібно до нашого
С, а η як наше И. Од-
наче в латині писано грець-
ке ρ через th а η через e,
і звідти вийшла в уживане
назва Rutheni в латинських
грамотах з XIII і XIV сто-
ліття, а звідти далше до
урядової німеччини.

Стже тверджене „Правд“
„Ам. Рус. Віст.“ і т. п., що
мовби австрійське прави-
тельство винайшло допер-
ва сю назву, є брехнею і
полягає на цілковитім нез-
нанню історії. Та і Німці
прим. в 40 вих літах (:Slav-
ische Jahrbuecher і тим по-
добних видавництвах:) ужи-
вали назви Russinen.

Отже як бачимо, каза-
ти, що ті назви вдумало
австрійське правительство,
або Поляки можуть гово-
рити лиш недоуки і люди,
що своєї власної історії не
знають, а беруть ся писа-
ти і судити в часописях
о предметі о яким не ма-
ють найменшого поняття
і знають ся на нім хіба
як... св... на перци.

Вмираючий цісар.

В Шенбруні під Віднем
на смертельній постелі ле-
жить людина, яка там
більше як пів сотні літ
носила на голові цісарський
вінець.

Уся європейська преса,
не виймаючи і наших аме-
рикансько-німецьких часо-
писей виповнена журбою

і чувством та словами по-
спани для вмираючого ці-
саря. Отсі американсько-
німецькі часописи, з яких
одна перед кількадесяти
роками не могла знайти
слів погорди і напатнована
для Франц Йосифа, що
більше, навіть визначила
10.000 доларів нагороди за
його замордоване, днесь
лле сльози по причині йо-
го недуги.

Часи змінюють ся, а з
ними і люди. Днесь виска-
зує ся слова „почувань“
і „жаль“ при смертнім
одрі свого чоловіка, на я-
кого голову ще так недав-
но прикликало ся смерть.

На усправедливлене сьо-
звороту підносять ся ти-
сячні удари судьби, які
сю людину в тягу його
жизні стріли.

І се правда. Франц Йо-
сиф, як чоловік витерпів
много.

Його брата, Максимілія
на, коли сей хотів наки-
нути ся народови мекси-
канському за цісаря, на
підставі воєнного права
розстріляно. Його син і
наслідник престолоа попов-
нив вбійство і самовбій-
ство. Його жінка внала
пробита рукою непочиталь-
ного варята. І дійсно се
суть дуже важкі удари
судьби, які безперечно мо-
жуть викликати чувства
співчуття. Однак чи се по-
чуване співчуття до люди-
ни є в силі забити пам'ять
на сі гора і нещастя що
спали на люд за волею і
є свідомостію вмираючо-
го тепер цісаря?

Самі нещастя і гора стрі-
чали цісаря у його живні,
але чим суть они в
порівнянню з оим горем і
потоками крови, які вилив
робучий люд в 1849 році,
зараз в першій році його
пановання? Чи се мож за-
бути, що за його волею
за його розказом тисячі
ішли під розстріл і на ши-
бениці, тисячі невинних,
яких одинокою провинкою
було лишень се, що бажали
людських прав і волі
для себе і для своїх бра-
тів? Чи про се мож забу-
ти що під правлінням
Франц Йосифа мури Куф-
штайну і Шпільберга бу-
ли заповнені сотками му-
чеників, яких затворювало
ся там без суду, без нія-
ких правних підстав, яких
хотіло ся позбуту лиш то-
му, що вони мали відвагу
назвати по імені: зло-злом,
лайдацтво-лайдацтвом!.. Чи
про се мож забути, що
сей цісар, що днесь лежить
на смертному одрі, був ці-
сарем лишень для шляхти
і панів, а що хлопів і се-
лян та робітників, коли
вони відважили ся хотій-
би одним словом відізвати
ся на свою кривду, казав
стріляти обо доплати на
хмиз кіннями своїх гузарів..
А чого ми дїждали ся під
його правлінням?... Ми ма-
ємо права — але тільки на
папери, а за се обовязки
виписані синяками на пле-
чах, та маємо сі торби же-
брачі, які нам ся лишили.
Ми маємо у себе в дома
гаррад і добро, перед яким

сотки тисячів рік річно
втікає за море. Ми маємо
еще у рідній та не своїй
хаті і свинську конститу-
цію, у тій хаті, яка від
часу вибореня кровію ві-
денських робітників для
усіх народів австрійської
держави волі, стала ся для
нас нічим иншим, як тіль-
ки зборищем політичних
бандитів, що обкрадали і
обрабовували український
народ в гроша, і не ли-
шень з гроша але і наці-
ональної а й людської гід-
ности.

За далеко би нас завело,
якоби ми стали розка-
зувати історію поневоленя
Українських мас під пано-
ванем Франц Йосифа. На
се не час і не місце. Істо-
рія, що судять без „зло-
би і злості“ — осудить ко-
лись і се пановане... Ми
лиш гляньмо на наслідки
його. У нас неграмотних
більше, як у всіх краях
Австрії. „Наш“ сойм, що
складає ся в двох трети-
нах зі скрахованих і збан-
крутованих, програвших
ся в карти індивідуів об-
крадає наш народ на мі-
ліони, щоб ставити Вавелі
та латати діри по банках,
які розкради польські па-
тріоти. Ми, що своїм тру-
пом і кістками встеляли
широкі поля Манджентів,
Сольферінів, Кустоц, Кені-
греців і т. д. і т. д., щоб
лиш оборонити „австрій-
ську“ вітчизну, у своїй
власній вітчизні не маємо
навіть такого права, що
собака його має у своїй
власній буді... Так укра-
їнський народ не лишень
не має причини до жалю,
але він зі зболілої груди
може сьміло кинути про-
клоном:

Так удар громе над тим
(домом,

Над тим домом, де мре-
(мо ми!..

І се гірка правда. Франц
Йосиф був володарем та-
ким, яким вони всі суть,
ті пані „з ласки Божої...“,
які дуть з люду кроваві
ремені, яким добро люду
настільки лежить на сер-
ци, наскільки з ним зв'я-
зане є їх власне добро. А
се зовсім не змінє та
обставина що і над ним
зависла важка рука судь-
би. Нужда і горе, недоля,
кров і сльози, які важким
каменем лягли над усіми
людьми Австрії, лягли лиш
по його причині...

Звідни взяли ся і що
значать назви „Русь“
„Україна“?

(Дальше.)

Вкінці цілком инший
був здавен-давня і політич-
ний устрій та соціальний
(клясовий) лад у Москов-
щині а инший на нашій
Русі-Україні. За давних,
княжих часів на Русі-У-
країні велике значіне мала
воля народа — народне ві-
че, Народне віче скидало
нераз князів у Київі. Мо-
гучий Данило з трудом
лише держав у послуху
напосірні, народні маси,
привичні до свободи. По
приході Татарів і по заво-

юваню нашої Русі Поль-
щею стремліне до волі ще
більше вросло у нас. Та-
тарський погром зничав
русекі княжі і боярскі (пань-
скі) роди на великих про-
сторах Поділя і України,
т. є тих наших земель, що
лежали близше до чорно-
морського степу. Через та-
тарскі набіги довгі часи
не сьміли там оселяти ся
пані рускі ні польскі. На-
томість оселяли ся там
відважні та свободолюбні
наші селяни, що утворили
осібний свободолюбний
стан — козацтво. Отсе на-
ше козацтво, злежене з
утікачів емігрантів із цілої
нашої Русі-України від
Дніпра аж по Сян і Буг,
мало величезний, револю-
ційний вплив на весь наш
нарід. Наше українське
козацтво мало наскрізь де-
мократичний, республікань-
ський, устрій. Всі власті
походили з народного ви-
бору і про все рішала на-
родна, козацка рада. На
Запорозжській Січі панувала
повна рівність політична,
маєткова і станова. До се-
го ідеалу стремів весь наш
нарід, бунтуючи ся раз-
враз против Польши і про-
тив панів — не лише поль-
ських, але і своїх. А навіть
у тяжкій польській армії
все таки була в деяких
напрямах велика свобода,
можна було закладати русь-
кі, чи які инші школи,
бурси, друкарні і т. п., де
лише хто хотів; можна бу-
ло писати і друкувати вся-
кі книжки, навіть против
Поляків, против латинь-
ської віри, против попів і
ксьондзів і т. д. і чоловіка
з роду шляхецкого (чи він
Лях чи Русин) міг судити
лише міщанський, вибор-
ний суд, а козака лише ко-
зацкый, виборний суд (хло-
пів-підданих судили їх па-
ні дідачі); шляхтич-Русин
мав такі самі, політичні,
конституційні права як
шляхтич-Поляк, міг збрати
ся на „сеймики“, їхати
на сойм, вибирати короля
ухвалювати на соймі зако-
ни, кричати „не позвалям“
і т. д. В Польщі була
конституція — хоч шля-
хецко-паньска, але все та-
ки конституція. Як в наш-
ших верствах нашого на-
роду Запорозжска Січ, і
козацкый лад — так знов
у висших верствах нашого
народу шляхецкі вольнос-
ти вирабляли любов до о-
собистої і політичної сво-
боди. Загалом вся наша,
українсько-руска історія
так складала ся, що у нашого
народу виробляла ся
любов свободи, демокра-
тизм і республіканський,
народоправний дух.

Інакше цілком в Москов-
щині. Від коли про москов-
скі землі вгадує історія,
(перша згадує про них
київска т. зв. „Несторова
Літопись“), від тоді пану-
вали там темнота і неволя.
„Руські“ князі з Києва,
завоювавши північно-сла-
вянські та сусідні їм, фінь-
скі племена, правили ними
самовладно, не питаючи їх
о народну волю. Темні пле-
мена корили ся їм. Коли

потім Московщина підпа-
ла під верхність кацапско-
татарських ханів (царів),
дух рабства і неволі ще
глибше вкоринив ся у на-
селене Московщини. Півди-
кі та жорстокі Татари при-
несли в собою із середної
Азії свої жорстокі обичаї
і свій самовладний устрій,
а московскі князі скоро пе-
реїмили від татарських ха-
нів їх жорстоку самоволю
супротив підданого народу,
— бо князям се було на
руку.

Щепошановане чужої дум-
ки і волі, нехтоване жінок,
самоволя батька над дітьми,
уживане нагая на людей,
та непошановане людского
життя і майна московськими
князями — все те за при-
міром Татарів глибоко вко-
рінило ся у Москалів. Нарід
переймив ся духом раб-
ства, сліпо та без протесту
зносячи боярську (паньську)
і княжу самоволю. Москалі
спокійно зносили нагаї,
спокійно зносили, як ври-
вано людям язика, виколю-
вано очи, по рабски кля-
нили ся найдикшим зві-
рям на царскім престолі.
„Цар батюшка“ став для
них неначе Богом на землі,
якого самоволі треба сліпо
корити ся.

На скрізь азійський де-
спотизм (цілком самовільне
пановане монарха, що не
знає ніякої законної межі)
панував у Московщині сот-
ки років. А разом з неволею
політичною, панувала не-
воля духа і неволя думки,
релігії, друку, школи. Ві-
рити мусіли люди під карою
смерти лише в то, на що
позволив цар чи там мос-
ковскый патріарх, іменован-
ний царем Нікких нових
думок, ні політичних, ні
релігійних, ні наукових, не
вільно було голосати. Дру-
карень ні шкіль не вільно
було закладати, а навіть
ніхто їх не знав. Книжок
не вільно було видавати.
Істнуючого ладу не вільно
було критикувати.

За все були страшні ка-
ри — муки, льохи і смерть.
— Ось такий нечуваний в
Європі гніт тяжив не лише
на простім народі, але і
на панах-боярах і на мі-
щанах, і на духовенстві.
Ні один провінчак про-
сьвіти та свобідної думки
не продирав ся до жадного
стану в Московщині. Над
усім свистів царскый кнут
— „скиптр“, перенятий
від татарських ханів. Пону-
ра неволя і темнота заля-
гали весь край, а в най-
більшій неволі стоннали
„крепостные люди“ (пань-
щизняні люди), закріпоще-
ні у таку страшну „бар-
щину“, якої не було і в
Польщі. Польське паньща-
няне право знало прода-
жу паньських людей, т. зв.
хлопів, але лише цілими
родинами і лише разом з
грунтом. Се було огияне,
що людий продавано, але
бодай не розлучувано ро-
дин і не відривано людий
від землі. Так впрочім бу-
ло в цілій Європі, доки
була панщина в яким кра-
ю. Але в Московщині бу-
ло цілком по азійски, по

варварски. „Крепосніх люде“ можна було продавати цілком так, наче худобу, розлучаючи родичів від дітяв, чоловіка від жінки, і продаючи людей без ґрунту, наче робучий товар. В Польщі і в цілій Європі була „панщина“ — в Московщині була справдішна азійська неволя, а хлони були невольниками у панів бояр і враз в боярами невольниками у царя. Живучи сотки літ у такій неволи, Московщина пересякла цілком азійським духом, тоді, коли Русь-Україна жила однаковим культурним і політичним життям з прочими країнами західної Європи. Московщина належала сотки літ до азійсько-монгольського духового світа, Русь-Україна до західно-європейського, культурного. Північно-східна границя Руси-України була рівночасно границею тодішньої європейської культури. За нею на північний схід зачинала ся вже Азія: у московським невольницьким ладі, грубих звичаях, крайній темноті навіть в уборі, будівництві, прикрасах, товараских обичаях і т. д. (Дальше буде.)

UNION
Ticket Agency
ПРОДАЖА ШИФКАРТ
203. Lackawana Ave.
SCRANTON, PA.

Найліпше місце, де можна купити шифкарти до старого краю, як також переслати гроші до Галичини, Угорщини, Росії і других країв по таїній ціні.
Дасмо також позички на моргіч.

575
J. M. 17 Каратовий
Колібовий затарок
Наші, а 25-літньою гаранцією золочені верхи годинника єуть найліпші і найкрасні, коли небудь продавані за сию ціну. Верх красиво вроблений, золочений осередок.
Гаранція на 20 літ. Для жінок і мушкетерів розміри. Годинки ті радо уживали через усіх праціючих при жеманцях. Щоби докзати наше довіре в годинник і в нашім осуді вислаємо годинки на яку небудь адресу на С. О. В. за 5.75 дол. і за оплачену експресу, а також повалиємо екзамінувати его. Если окажется добрий, неплатіть одного цента. Дасмо даром до кожної годинки золочений ланцюзок. Одна годинка даром, оли купуете шість.
R. A. Preter & Co.,
52 Dearbon St., Chicago, Ill.

Золочений або нікелевий годинник і ланцюзок даром. Держить добрий час; виглядає як 10-доларовий годинник. Дасмо его даром кождому хто продасть 24 штук дрібних виробів, кожду по 10 цент. Пішіть свою адресу а ми вам їх пішлемо. По продажі пришліть нам 2.40 дол. а дістанете годинник і ланцюзок. Пішіть по каталог.
CROW JEWELRY CO. Dept. 30. 43-52
163 E. Randolph Str., Chicago, Ill.

ПОЗІР! ПОЗІР!
Звертаємо увагу усіх Ви. Родичів, що одноким управлінням до пересилки грошей на свій Кошикстїот є **ГАВРИЛ ДЗЯДИН,**
130 Main Str., Derby, Conn.
який є нотарем публичним і має кандіду в стейт в сумі 15,000 долларів.
У всій справі удавайте ся лиш до него. Він виробляє повновласти, контракти купна і продажі і т. д. Полагоджує справи військові як увільнення від асентуранку, контролю, справ і т. п. Продає шифкарти на всі ліній корабельні. Мінше і пересилає гроші до всіх країв. Провадить робітниче бюро у літх мож дістати всілякі роботи.
Тому, Родичів, прочі з чужими в удавайте ся лиш до:
GABRIEL DZIADYK,
130 Main Str., Derby, Conn.

СВІЙ ДО СВОГО!
Хто хоче дістати добру роботу, нехай не шукає за нею по жидівських емплоїментових офісах. Так жінки як і мужички в кожній хвилі дістануть добру роботу у
39-47
J. R. Maciak & Co.
65 Sussex St., Jersey City, N. J.

ПРОТОКОЛ

річного засіданя Головного Відділу Р. Н. Союзу, в Америкі відбувшого ся на днях 10—11 септембра 1907 р. в Trenton, N. J.

(Дальше)

По перечитаню справозданя Голов. Рекордового Секретаря наступила коротка дискусія а відтак на внесенє п. Овсака попере п. Велею прийнято его довідомости.

П. Семенюк вніс, щоби на слідуючій Головній Конвенції кожний делегат без винятку умів читати і писати бодай в своїй рідній мові. Се внесенє було односторонно прийняте.

Понеже братство Трентонське зажадало щоби діти мали свої відділи не так як до тепер, що відділи дитячі єуть влучені з відділами дорослих членів, длатого на внесенє о. Макара попере п. Стеткевичом ухвалено щоби Головний Екзекутивний Комітет обговорив сю справу з мюером а відтак предложив єї на слідуючій Головній Конвенції до порішення.

Відтак приступлено до полагодженя біжучих справ та нових ухвал.

П. Осип Стеткевич в заступництві предсідателя Контрольної Комісії забрав голос і прочитав скаргу Товариства Зоря Відділ 69 Р. Н. Союзу в New York, проти Головного Уряду в справі прийнятя Тов. Тисьмениця, Відділ 144 Р. Н. Союзу в New York у, мотивуючи свою жалобу, що декотрі члени того Товариства були застарі, хорі, каліки і неморальні.

По відчитаню скарги забрали голос Голов. Урядники в своїй обороні і вияснивши цілу туку справу від початку до кінця віддали єї під дискусію урядникам річного засіданя котрі по довшій дебаті ухвалили слідуюче:

Понеже Р. Н. Союз від часу свого істнованя в випадках, где праступали брацтва в цілости, а між ними був оден, два члени, котрим перевищав вік життя приписавий статутом, приймав такі брацтва в цілости. Понеже, тогї всі члени, котрахов Тов. Зоря оскаржило як херих, представили свідочтва лікарські, що до їх здоровля, котрі посвідчають що члени здорові.

Понеже Р. Н. Союз до сего часу приймав членів, котрі мали ушкоджену дану часть тіла, котра неперашкаждала їм в їх роботі і здоровлю і при вступі зріклись запомогти в разі виникненя з ушкодженой части тіла.

Понеже члена, котрого жінка лишила 17 літ тому назад не з его причини не можна уважати яко не морального.

Понеже ціла скарга Тов. Зорі єсть наповнена більше напастію на поодиноких урядників, в місто представити справу як належить в таких випадках з чого кожний видить більше злости на одиниці ніж жалоби, і понеже скарга Тов. Зорі прийшла до Голов. Уряду, коли вже Тов. Тисьмениця було прийняте в члени Р. Н. Союзу а тим самим сталось членом той організації.

Тому річне засіданє узнає Тов. Тисьменицю і їх членів, за членів Р. Н. Союзу, як також узнає Голов. Уряд невинним в тім случаю понеже сей робив в добрім а не злім намірі і робив тільки сесе, що робили его попередники стосуючись до приписів і звичаїв той організації.

На внесенє п. С. Калакуки заряджено павзу на 10 минут.

По перерів:

П. Овсак поставив питанє, чи там, де істнує вже оден або два Відділи Р. Н. Союзу, можна заложити ще оден Відділ. Пояснено, що там, де єсть вже оден Відділ Р. Н. Союзу, можна заложити і другий, если не має напроти сего нічого істнуючий там вже Відділ та що о сій справі єсть припис в Статуті Р. Н. Союзу.

П. М. Семенюк зажадав поясненя взглядом органу „Свободи“ а Р. Н. Союзом, в виду того, що бувший властитель „Свободи“ п. Ардан відпровад цілу друкарню „Свободи“ новій компанії, поміж зарядом котрої бачить також декотрих Головних Урядників Р. Н. Союзу, проте питає ся, чи ті Урядники купили „Свободу“ на свою власність, чи в користь Р. Н. Союзу.

Головний Предсідатель п. К. Кирчів забрав голос в тій справі і сказав присутним, що Головні Урядники не мали права купувати „Свободу“ на власність Р. Н. Союзу без ухвали конвенції, а понеже п. Ардан з браку здоровля порішив продати свій бізнес, Головні Урядники заінтересовались сєю справою, а се з той причини, що „Свобода“ се одинока постунова руська газета в Америкі, котра єсть органом Р. Н. Союзу від самого початку его заснованя, длатого шкєда би була пуєтати єї в чужі незнаї руки і тому власне они купили сю часопись від п. Ардана не так про свою користь, як проте, щоб она і на дальше вістала органом нашої Організації, котрій від часу єї істнованя помагала і працювала над єї роввоєм.

Відтак забрав голос в тій справі п. С. Ядловский, Головний Фін. секретар Р. Н. Союзу і сказав, що Головні Урядники не купували газети для своєї потреби, бож кождий може знати, що їм, яко Урядникам єї непотрібно, але купували єї тому, щоби „Свобода“ вістала органом Р. Н. Союзу і на дальше, а навіть если Р. Н. Союз скоче, на власність. Дальше додав, що они з кількома другими людьми засновали компанію і сплатили п. Арданови більшу половину згодженої суми, а менша половина повістає ще до сплаченя в протягу 6 місяців і если Р. Н. Союз хоче, то може і він взяти участь в купні той газети і помочи сплатити решту грошей п. Арданови в дорові позички на перший моргєч, а слідуюча Головна Конвенція если скоче, нехай перейме „Свободу“ на власність Р. Н. Союзу.

Наступила довша дискусія над сєю справою, де ставлено ріжні питаня і прєсекти.

Нарешті п. Осип Стеткевич забрав голос і заявив, що понеже інтересовані Голов. Урядники купуючи часопись „Свободу“, не купили єї задля власних користей, але задля інтересів Р. Н. Союзу, тому старляє внесенє, щоби Р. Н. Союз випозичив новій компанії часть грошей на сплаченє решти догу за „Свободу“, яко орган Р. Н. Союзу та щоби взяв за се перший моргєч, яко запоруку за виложичені гроші. Внесенє се прийнято більшостію голосів.

Дальше ухвалено, щоби Р. Н. Союз на слідуючій конвенції відкупив „Свободу“ і мав свій власний орган або если б Конвенція на се не згодила ся, щоби спільники віддали Союзови повичені гроші.

Наступила дискусія над тим, який процент має платити та компанія Р. Н. Союзом від випозичених грошей. П. К. Кирчов заявив, що та компанія заплаить Союзом 5 процент, що односторонно прийнято.

Відтак Головний Рекордовий Секретар вніс просьбу до Головного Відділу о підвишенє своєї пенсії місячної, понеже він, коли на послідній Головній Конвенції згодив ся на свою теперішню платню, не думав, що мусить перенести ся до Jersey City, де рент і виживлєме коштує багато більше ніж в Пенсильвенії, та що его теперішня платня вистарчає, а до на заплаченє ренту і гросерника та бучер. Кєї присутні узнали, що платня єсть дійсно за мала.

П. Ф. Поливка поставив внесенє, попере п. Т. Талпапом, щоби платню Головного Рекордового секретаря підвишити о 10 долларів місячно. Се внесенє прийнято односторонно.

П. Т. Лабовский подакував зібраним сердечно за їх ласкаве признанє та приобіцяв, що і на дальше буде старати ся сповнювати як найточнійше свої обовязки і дбати про розвій і добро Р. Н. Союзу. На тім закінчено молитвою засіданє першого дня.

Слідуючого дня, се є 11-го Септембра, Головний предсідатель п. К. Кирчов вітворив засіданє молитвою.

О. Лев Левіцкий забрав голос і по довшій промові запитав, яке становище забере Р. Н. Союз взглядом новоприбулого Епископа на Американську Русь в особі Іх Преосвященства С. С. Ортинського. По довшій дебаті ухвалено, що Головний Відділ Р. Н. Союзу в імени цілого Р. Н. Союзу пересилає свому новому Владиці сердечний привіт і преданіє, та прирікає нести єму свою моральну і матеріальну поміч. Уложено і вислано Іх Преосвященству телеграму слідуючого змісту:

ТЕЛЕГРАМА.

Головні урядники Р. Н. Союзу зібрані на річний конвенції в Трентон, Н. Дж., висказують Іх Преосвященству о. С. С. Ортинському, першому американсько-русскому гр. катол. епископови слова снівської вірности, любови і преданности. — о. С. Макар, К. Кирчів, А. Шаршен, С. Ядловский, Т. Лабовский, О. Л. Левіцкий, О. Стеткевич, С. Калакука, А. Цурковский, Т. Талпац, А. Овсак, Ф. Поливка, М. Бєля і М. Семенюк,

Відтак ухвалено щоби Головний Відділ видав відозву до всіх членів Р. Н. Союзу і інших щирих Гр. Кат. Русинів на Американській Землі, щоби они своїми жертвами причинили ся до матеріального піддержаня Іх Преосвященства в Іх праці на поли церковно-народнім. Сю відозву засіданє поручило виготовити і оголосити в Свободі, Органі Р. Н. Союзу, Духовному Отцю Р. Н. Союзу, о. Стефанови Макарови.

Потім замкнено засіданє, наступила виплата дієтї і подорожі Головних урядників, відтак всі розіхали ся до дому.

При кінці мушу зазначити і се що всі засіданя відбували ся в як найлучшій порядку, спокійно і з найбільшою повагою. Небуло жадних суперечок а при дебатах і дискусіях кожний Урядник мав повну спосібність висказати свою гадку.

З поважанєм

Т. Лабовский,
Секретар Річного Засіданя.

Виназ членів Р. Н. С. за місяць Септембер 1907 р.

Відділ	На алге посмерт.	На пол. посмерт.	Діти	Відділ	На алге посмерт.	На пол. посмерт.	Діти
1	264	1043	88	11	6	3	
2	43	—	89	18	—	—	
3	208	526	90	11	2	2	
4	88	417	91	60	30	—	
5	69	—	7	92	76	36	
6	132	—	7	93	23	—	
7	147	334	94	41	17	—	
8	35	533	95	40	—	—	
9	49	—	25	96	80	42	9
10	80	349	97	9	1	3	
11	26	—	6	98	24	4	9
12	60	414	99	51	13	4	
13	37	—	5	100	9	3	
14	70	2419	101	—	13	—	
15	45	—	102	92	9	—	
16	195	211	103	28	4	—	
17	13	—	104	115	1	33	
18	25	—	14	105	13	5	2
19	66	445	106	18	2	2	
20	66	415	107	49	1	8	
21	19	—	4	108	43	24	5
22	17	—	—	109	18	—	2
23	61	—	7	110	18	—	—
24	19	—	1	111	18	19	—
25	59	—	5	112	13	7	3
26	39	—	2	113	26	—	—
27	46	—	6	114	52	—	—
28	98	14	7	115	30	—	—
29	30	—	1	116	13	2	1
30	84	—	3	117	14	—	—
31	42	—	1	118	6	3	—
32	110	—	7	119	43	—	—
33	221	10100	120	37	—	13	—
34	13	—	—	121	160	—	76
35	45	—	4	122	14	—	—
36	50	—	14	123	113	21	—
37	42	—	19	124	25	15	—
38	75	—	5	125	4	—	—
39	49	—	5	126	31	—	2
40	134	—	5	127	15	—	1
41	36	—	4	128	21	—	3
42	68	—	5	129	46	—	12
43	31	—	6	130	26	20	1
44	8	—	1	131	17	2	2
45	34	—	3	132	32	1	11
46	154	—	3	133	15	5	2
47	54	—	7	134	39	—	—
48	129	—	11	135	56	—	—
49	18	—	1	136	49	2	4
50	20	—	1	137	14	—	—
51	21	—	2	138	13	12	—
52	54	—	10	139	36	—	—
53	233	—	30	140	39	—	8
54	13	—	2	141	26	2	—
55	107	—	5	142	—	—	—
56	51	—	1	143	31	—	—
57	18	—	—	144	15	21	16
58	84	—	6	145	37	—	—
59	26	—	5	146	29	—	—
60	—	—	11	147	26	—	8
61	72	—	2	148	26	—	—
62	67	—	1	149	27	1	—
63	62	—	5	150	21	—	—
64	8	—	—	151	—	20	—
65	32	—	1	152	35	—	1
66	31	—	7	153	41	2	—
67	168	—	1	154	2	16	—
68	21	—	2	155	15	7	—
69	27	—	2	156	16	—	6
70	36	—	3	157	19	—	2
71	21	—	2	158	21	1	—
72	49	—	26	159	19	17	—
73	8	—	3	160	18	3	—
74	20	—	—	161	25	—	—
75	29	—	1	162	—	—	—
76	20	—	10	163	—	—	—
77	28	—	1	164	9	6	—
78	151	—	1	165	2	10	—
79	15	—	1	166	27	—	—
80	61	—	—	167	26	—	—
81	46	—	—	168	8	10	—
82	96	—	9	169	18	—	—
83	9	—	10	170	5	10	—
84	46	—	—	—	—	—	—
85	140	—	1	10	7,866	748	1,340
86	48	—	—	—	—	—	—
87	15	—	2	8	—	—	—

Всіх членів в „Союві“ було при кінці Септембра 1907 року 9863.

Т. Лабовский,
гол. рекорд. секретар.

ПОДЯКА.

Я получив від д. Стефана Мельника з Auburn на давнї для нашої церкви суму 230 крон 15 сот. За его труд при збираню той квоти та его жертву складаю сям так єму, як і всім чесним людям, котрі зложили ся на сей дар публично подяку з желанєм, щоб Всевшній надгородив їм се сторицею.
Іван Марков
парох в Смольнику, Галичина.

СПРАВИ „СОЮЗА“

Отець духовний „Союза“:
 о. Стефан Макар, phone 46-12
 11 May St., Ansonia, Conn.
 Головний Уряд „Р. Н. С.“ на
 роки 1906-1908.

Председатель:
 Константин Кирців,
 149 Essex St., Jersey City, N.J.
 Місто-председатель:
 Іван Паризяк, Terryville, Conn.
 Касієр:
 Алексій Шарпюнь,
 574 Pine & Franklin St., Sha-
 mokin, Pa.

Секретар фінансовий:
 Софон Ядловський,
 Box 76, Jersey City, N. J.
 Секретар рекордовий:
 Теодосій Лабовський,
 Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
 Т. Талпаш, Shamokin, Pa.
 Лев Моніт, Lansford, Pa.
 Михайло Беля, Holyoke, Mass.
 Матій Семенюк, Saute, Pa.
 Андрій Овсак, Trauger, Pa.
 Ф. Подлика, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія.
 с. Л. Левіцький, Shenando h, Pa.
 Осип Стеткевич, Shamokin, Pa.
 С. Балакука, Jessup, Pa.

Головний організатор:
 Семен Ядловський,
 Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союзу!

„Союз“ — однією русь-
 ко народна організація в
 Америці.

Принймає членів від 1
 року до 40 літ життя.

Вступне після літ.
СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерті члена бляси „А“
 (життє помертне) \$1000.00,
 В разі смерті члена бляси „Б“
 помертне \$500.00,
 Помертне за жінку або мужа
 члена бляси „А“ 400.00 дол.
 Помертне за жінку або мужа
 члена бляси „Б“ 200.00 дол.
 Помертне за діти від 15.00
 до \$300.00.

В разі утрати: а) обох очей
 ніг або рук \$1000.00,
 б) одної руки, ноги або ока
 \$200.00.

Слє отець родини в шпиталі
 божевільних, Союз платить що
 року родині \$150.00.
 Хто хоче вступити до
 Союзу, мусить вписатись
 також до братства, яке на-
 лежить до Союзу.

Читайте і

На підставі ухвали Конвен-
 ції „Союза“, кожде братство
 повинне мати одні книжки:
 1) Книжку членів (Іново-
 глев).
 2) Книжку місячних скла-
 док.
 3) Книжку касову і прото-
 колову.
 На сі книжки повинно кожде
 братство заплатити 5 доларів до
 каси „Союза“

Ч. 281. КВИТ 150.00
 на сго пятьдесят долларів, котрі
 п. Марія Паш отримала яко над-
 звичайну заповогу по своїм му-
 жу Гаврил з Головної каси Русь-
 кого Народного Союзу в Америці
 Ramsey, Pa. дня 8 септ. 1907.
 Марія Паш.

Свідки:
 Михайло Корман,
 Іван Гурай.
 Від місцевого Уряду Р. Н. С.
 Відд. Василь Русин, преде.,
 Йосиф Ялечко, секр.

Рух

в відділах Р. Н. Союзу.

Пітсбург, Па. бр. сьв. Ів Хре-
 стителя відд. 96.
 Повідомляє своїх членів що
 річний митинг відбуде ся дня 27
 Октября 1907, на котрім те мі-

тингу буде вибрати ся новий
 уряд і бєт вступного буде при-
 нимати ся нових членів. Митинг
 розпочне ся о 1. годині по по-
 лудни кождей член має явити
 ся під карою 50 цнт. а урядни-
 ки 1 дол.

Уряд братства.
 Алегені, Па. бр. Усп. пр.
 Богор. відд. 56.

повідомляє усіх членів, що
 річний митинг відбуде ся дня
 10 новембра с. р. Початок о год.
 1-ій по пол. Порядок: а) вибір
 нового уряду б) обрахунок і
 справозданє касове в) приймає
 нових членів без вступного. Кож-
 дий член мусить на митингу ви-
 рівнати ової довги бо в против-
 нім разі перстає бути членом
 братства і Р. Н. Союзу.

І. Бурка прдс.
 НЮ ЙОРК, ТОВ. „ЗАПОРОНК-
 СЬКА СІЧ“ відд. 117.

подає до відомости своїм чле-
 нам, що місячний митинг відбу-
 де ся в суботу, дня 26-ого с. м.
 в звичайнім місці. Хто не явить
 ся, заплатить 26 цнт. карі.
 Цурковський, скр.

ОГОЛОШЕНЕ

Отсим упрашаю всіх пов. мі-
 сцевих секретарів, если котрий
 одержав Виказ Дітей не свого
 Відділу, щоби був ласкав звер-
 нути его всейчас до Головного
 Уряду Р. Н. Союзу.
 З поважанем
 Т. Лабовський.

ПОВІДОМЛЕНЕ

Отсим повідомляю всіх ПП.
 секретарів і членів Р. Н. Союзу,
 що всі грамоти кляси „А“ озна-
 чають, що член платить на ці-
 ле помертне т. е. 1000 дол.;
 грамоти кляси „Б“ означають
 члена на половину помертного
 т. е. 500 дол.
 З поважанем
 Т. Лабовський.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

як пошуковани знакомих, оголо-
 шєня балів, представлень, схо-
 дин і т. п. друкуємо в „Свободі“
 по ціні одного цента від слова
 за оден раз. Гроші треба приси-
 лати наперед.

ДЕ Є

Касян Новак? Мав находити ся
 коло Alberta Canada. Хто би про
 него знав, або він сам, най пише
 на адрес:
 Prokop Jedynak,
 Excelsior, Pa. 4-4

Де є

Зофія Возни, з села Зеренця
 вижна, повіт Лиско, Галичина.
 Чотри місяці тому як приїхала
 до Америки і має находити ся
 десь в New York або Passaic.
 Глядає єї отець Василь Возни
 Хто би о ній знав, або она сама
 зволить писати на адресу
 Wasyl Wozny,
 McAdoo, Pa.

ПОШУКУЄ МІСЦЯ

Іспитований пивець церковний
 і дякоучитель. Може заможити
 і провадити нотний хор. Тверезий
 і статочний, викаже ся
 добрими свідощтвами.
 Т. Тупозек
 1241 Pearl St., Philadelphia, Pa.
 42-43

ПОТРІБНО

адібного бучера, котрий розуміє
 свій фак і уміє добре рахувати.
 Голосити ся треба до:
 Н. Ferguson 38 1/2 Greene St.
 Jersey City, N. J.
 42-43

ДО СЕСТРИЦТВА СЬВ. ОЛЬГИ В АМЕРИЦІ

в місяци Септембрі с. р. присту-
 пило нове дівоче товариство
 відділ 9, з Elmira Heights, N. Y.
 На разі записалось 20 нових
 членкинь. Організатором і за-
 разом секретарем сего відділу
 є п. Іван Тарбай, вотрему на-
 лежить ся честь і признание за
 его ширу працю. Ану Русини!
 Возміть собі примір з Бьямайра
 Гайтєвих дівчат, закладайте нові

відділи дівочі і приступайте
 з відділами до головного тіла
 „Сестрицтва сьв. Ольги в Аме-
 ричі“. Всякі поясненя уділіть
 Вам головний секретар „Сестри-
 цтва“, если до него удаєте ся.
 Его адрес такий:
 Стефан Калакука
 Р. О. Box 4
 Jessup, Pa.
 „Сестрицтво сьв. Ольги в Аме-
 ричі“ числить до тепер вже кіль-
 ка соток членкинь, самих крас-
 них, здорових як орех дівчат,
 як також молодих жінок. Ану,
 who is next!

ЗАПРОШЕНЕ

Для 29-го н. ст. октября с. р.
 у вівторок на „Mitchell Day“
 відбуде ся посвяченє „уголь-
 ного каменя“ рускої кат. церк-
 вни в Шамокін, Па. Чину по-
 сьвяченя довершить Высоко-
 преосвященний Епископ С. С.
 Ортинський. Торжество розпі-
 чє ся точно о год. 10-ій рано.
 Запрашаємо отсим Вп. доокресні
 Братства і всіх ширих людий
 до ласкавої співучасті в тім
 нашім торжестві. Вечером того
 самого дня відбуде ся велича-
 вий концерт в честь Впр. Вла-
 дики. 40-43

За Ряду церковну:
 о. Іван Констанкевич
 Іван Глова
 Никита Тихавський.

ЗАПРОШЕНЕ

Посвяченя відновленої гр.
 к. рускої церкви і іконостасу в
 Northampton, Pa. довершить
 Преосв. Епископ Сотер С. Ор-
 тинський, перший гр. к. Епи-
 скоп в Америці в Неділю дня 27
 Октября с. р. На се наше вели-
 ке сьвято запрашаю всіх моїх
 сусідів Священників, як і всі до-
 околичні Бр.атва.
 Northampton, Pa. 20. Септ. '07
 Нестор Дмитрів, парох.
 За Комітет церковний:
 Ник. Олекса,
 Мих. Петрик,
 Йосиф Геренда.
 39-42

ОГОЛОШЕНЕ

Антін Шурма, замешкалий
 в Нью-Йорку, поручає ся всім
 Ч. Парохіям і Братствам як і
 приватним особам, як маляр і
 різьбяр, спосібний виконувати
 всякі роботи малярські різьбярські
 В своїм званю має довелітну
 практику, бувши довгі літа в
 Академії штук красних в Кракові.
 Може виказати ся похвальними
 порученнями від многих отців
 духовних, а також від Епископа
 С. Ортинського.

АНТІН ШУРМА
 No. 320. 13 St. межі 1 а 2 Ave.
 New York. 4-4

ОВОБЯЗОБ? ЧИЙ?

Довести цілий нарід і удержати
 в стані фізичної совершенности є
 безперечно сьвятим обовязком. Чи-
 їм? Се є неможливою річю уре-
 гулювати при помочи права або
 відповідних кар. Чи не є се однак
 обовязком кожного торожанина,
 щоби він старав ся утримати так
 себе, як і цілу свою родину в
 стані совершенного здоровля і сил?
 Нехай кождей з нас се робить,
 а в недовзі цілий наш народ бу-
 де найсильніший на сьвітї. По-
 трібно лиш бути уміркованим у
 всьому та звертати пильно увагу
 на права натури.

Як лишень почувте якусь неді-
 спозицію, повинні ви сейчас ужи-
 вати Трінера Американський Елік-
 сер гіркого вина. Він безпосеред-
 но ділає на знаряди травленя та
 усуває скоро всіні не нормальности
 в їх діланю. Він додає не лиш-
 ь апетиту, але робить органа
 достаточо сильними до прийма-
 ня, травленя і асиміляції всякої
 поживи. Він відновляє ую кров,
 зміцняє нерви і надає сили ці-
 лому організмови. Тому не допу-
 стіть до ослабленя вашого травле-
 ня; уживайте у всіх случаях о-
 слабленя Трінера Американського
 Еліксера гіркого вина.
 Jos. Triner 799 So.
 Ashland Av. Chicago Ill.

Відозва до всіх відді- лів Р. Н. Союзу.

На річній конвенції у-
 рядників „Р. Н. Союзу“ в
 Trenton, N. J. дня 11 с. м.
 рішено вислати телеграму
 до Его Преосвященства
 Кир. Сотера з заявою сив-
 нівської любові і привязан-
 ня та попертя морального
 аї сторони членів „Р. Н.
 Союзу“. Сєсю телеграму
 вислано і урядники „Р. Н.
 Союзу“ були одної думки,
 що майже всі члени нашої
 організації одобрять подіб-
 ний поступок. Во і якжеж
 его осудити? Оджеж кож-
 дий з нас знає в якім о-
 плаканім стані знаходила
 ся тай ще знаходить ся
 наша руска гр. кат. церк-
 ков в Америці. Майже всі
 ми були тої думки, що
 для приведєня ладу в на-
 ших церковних відносинах
 потреба нам голова — е
 пископа. О того епископа
 старали ся сьвідомі рускі
 люди всіма способами і
 вкінци діждалисьмо ся его
 в особі Его Преосвящен-
 ства Кир. Сотера Ортинь-
 ского. Кождей з нас з о-
 душевленем витав і витає
 свого Владика, кождей,
 балакаючи про него не має
 слів похвали і покладає на
 него великі надії, але ду-
 же мало є таких, котрі по-
 ставилиби собі таке запи-
 танє: А з чогож той епис-
 коп буде удержувати ся?
 За чиї гроші він буде їд-
 дити і організувати нас?
 Нєвно неодєй скаже що
 епископа в Америці удер-
 жувати буде край або епи-
 скоп сам такий богатий,
 що не потребує нічийї по-
 мочи. Але так не є. Наш
 Преосвященний не поби-
 рає грошей від жадного
 правительства ані своїх
 богато не має. Він під
 вглядом матеріальнам не
 зависимий від нікого. Він
 приїхав тут з сьв. Хрестом
 і словом Вожим а більше
 з нічим, а нашим сьвятим
 обовязком підперти нашого
 першого Владика грішми,
 щоб він відчув, що
 нарід, для котрого він тут
 приїхав, зроэумів цілковито-
 ту вагу свого обовязку.
 В першій мірі повинні
 підперти свого епископа
 матеріально церковні гро-
 мади, але се може стати
 ся пізнійше, а поки що
 моральним обовязком на-
 шого „Р. Н. Союзу“ є се
 зробити як найскорше і
 педедати свому Владичі
 дар любови. Якеж се зро-
 бити? А так. В місяци
 октобрі кождей член „Р.
 Н. Союзу“, коли буде пла-
 тити свое місячне місцево-
 му секретареві най при-
 тій спосібности зложить
 добровільну жертву (кіль-
 ко счоче) для епископа.
 Не члени Союзу повинні
 також складати свої жерт-
 ви. Місцевий секретар,
 посилаючи гроші до голо-
 вного касиєра взглядно
 голов. секретаря зазначить
 кілька з тих грошей зі-
 брано для нашого Владики.
 Опісля загальну суму го-
 лов. касиєр відішлє нашо-
 му Преосвященному яко
 дар любови від „Р. Н.

Союзу“. Просить ся місце-
 вих секретарів усіх відді-
 лів „Р. Н. Союзу“, щоб
 сєсю відозву перечитали
 на головнім митингу і за-
 гріли людей до щєдрих
 жертв. В той спосіб наша
 організація „Р. Н. Союз“
 покаже наглядно свою
 любов і сильну звязь, яка
 лучить нас і нашого Пре-
 освкщєнного.

О. Стефан Макар, отець духов-
 ний Союзу.
 Конст. Кирців, прдс.
 Алекс. Шарпюнь, касієр.
 Семен Ядловський, секр. фінанс.
 Теодор Лабовський, секр. рекорд.
 Т. Талпаш, радний.
 М. Бєля
 М. Семенюк
 А. Овсак
 Ф. Поливка
 о. Л. Левіцький контр. комісія.
 О. Стеткевич
 С. Балакука
 А. Цурковський, редакт. „Сво-
 бода“.

В місяци Септембрі 1907. перестали бути членами Р. Н. Союзу.

- В. 1. Дитко Іван.
- В. 6. Кричфалуші Іван Касеник.
 Деміян Дмитро Іван Вєлейт.
 Даньча Михал Юршиши.
 Деяк Василь Василів.
 Дєвєноч Юрій Іванів.
 Голубко Іван Іванів Петр.
 Продан Василь.
 Штойка Іван Катону.
 „Михай Турків.
 Кричфалуші Іван Шайліку.
 Бєнча Мих. Стефанів.
 „Василь Івану.
- В. 8. Мельник Іван.
- В. 13. Павликовський Петро.
 Барна Іван.
- В. 13. Тєзбір Захар.
- В. 15. Стецьк Дмитро.
- В. 16. Полянський Андрей.
 Терєпан Михайло.
- В. 18. Азамович Юліан.
- В. 19. Федішин Михайло.
- В. 20. Петрик Андрей.
- В. 26. Грабана Дємо.
- В. 27. Паш Микита.
- В. 28. Бранко Федор.
 Пастуг Антін.
 Пєкус Яков.
 Сєник Семен.
 Вашуга Михайло.
- В. 30. Грухольський Антін.
- В. 33. Фармага Олекса.
 Грєцько Михайл.
 Яремчук Стефан.
 Трач Федько.
 Стєнчук Петро.
 Панчишин Дмитро.
- В. 35. Поживак Дмитро.
- В. 36. Качан Никола.
- В. 39. Тимочко Тимко.
- В. 40. Карвський Павло.
- В. 41. Маркович Михайл.
- В. 42. Брєнчик Михайло.
- В. 48. Перун Іван. (стар.)
- В. 49. Гнат Николай.
 Матей Іван.
- В. 52. Мілер Іван.
 Павлюшинєц Анна.
- В. 53. Джула Теодер.
 Волк Ільо.
 Волк Андрей.
 Журав Панталімон.
 Валикович Ілько.
 Дашинєц Кульчицький
 [Юрій.
- В. 56. Бурка Дмитро.
- В. 62. Андрейко Дємо.
 Качмарчик Бимілян.
 Петрушак Андрей.
- В. 66. Мочоловський Михайло.
 Дулак Настя.
- В. 67. Дармограй Давид.
 Гурча Михал.
 Бєсак Михайло.
 Кова Іван.
- В. 68. Мартини Михайло.
- В. 70. Бушнір Тимко.
 Бушнір Гнат.

- В. 74. Глеба Іван.
- В. 76. Герваг Михал.
 Фєнтон Осиф.
 Тудуй Юрій.
 Гомчарів Михайло.
- В. 77. Олекчик Осип.
 Мєдвідь Йосиф.
 Возний Юрій.
- В. 81. Сєлодний Машло.
- В. 82. Лєсак Грєць.
 Овоц Іван.
- В. 82. Фєнланьч Зєфія.
- В. 84. Шарак Іван.
- В. 85. Гєшей Петро.
- В. 88. Кульманіцький Іван.
- В. 91. Шємердяк Пєтро.
 Сулина Іван.
- В. 92. Почтар Олекса.
 Монастирєний Йосиф.
 Дємів Олекса.
- В. 95. Баги Іван.
- В. 96. Дєнич Іван.
- В. 99. Бєсараб Іван.
- В. 102. Барновський Григорій.
 Юнич Юрій.
 Бєта Михайло.
 Пиланєц Пєтро.
 Рак Василь.
- В. 103. Мєлюкович Михайло.
 Микитин Михайло.
 Суранович Афтанєо.
- В. 104. Стєпан Григорій.
 Корєль Пєтро.
 Фєдєвич Дмитро.
 Адамський Стєніслав.
 Адамський Антін.
 Бучей Іван.
- В. 108. Ганає Никола.
 Крушка Дихайло.
- В. 109. Хованєц Павло.
- В. 110. Роман Михайл. (молод.)
- В. 111. Мотора Михайл.
 Наварик Адамка.
 Токар Дмитро.
 Мєльник Михайл.
- В. 113. Бєч Стефан.
 Бєзємчак Онуфєр.
 Хохля Стефан.
- В. 119. Турянич Іван.
 Бє Михайло.
- В. 120. Мєгит Михайло.
- В. 123. Дєрждєвич Іван.
 Лєбєвничий Роман.
 Михайлів Федько.
 Москалик Антін.
 Няп Дмитро.
 Нєлєгнюк Захарко.
 Трач Йосиф.
 Трач Олекса.
- В. 124. Грєся Стефан.
 Грєвняк Грєць.
 Хірат Андрей.
 Пішко Пиприян.
- В. 130. Фарамовський Михайл
 Вушчан Стефан.
- В. 131. Трагуба Андрей.
- В. 132. Вірчак Стефан.
 Гладий Ільо.
- В. 135. Фанданіч Михайло.
 Фанданіч Вєйтко.
- В. 136. Мєрнувач Давид.
- В. 141. Кєрчинський Никола.
- В. 143. Гольє Стефан.
- В. 145. Ліхович Осиф.
- В. 147. Хомик Дмитро.
 Осєдчук Василь.
 Кєжан Іван. М.
- В. 150. Бойко Іван.
 Яворський Мартин Йосиф.
- В. 151. Мулик Руян.
 Брєхмаль Марія.
 Бєвник Розалія.
 Корнафил Настя.
 Майкович Марія.
 Хвєстак Сєва.
 Кучина Анна.
- В. 152. Іваночко Марія.
- В. 153. Кєршиш Андрей.
 Лопушанський Андрей.
- В. 155. Лісний Николай.
 Пашуга Дмитро.
- В. 159. Захарів Грєцько.
 Заверуха Теодер.
- В. 160. Бєсак Василь.
 Нєтрів Іван.
- В. 164. Пєнькола Бєтєрня.
 Сєбєль Катєрина.
- В. 164. Пєтринька Григорій.
 Т. Лабовський.

Адресар Братств Р. Н. Союза.

Если кто найдет похибку в адресари своего братства, нехай сейчас повідомить про се редакцію

- Від. 118. Сестр. Пресвь. Богор. в Пітсбург, Па. К. Бандуровска, предс., М. Блик, кас., М. Гут Кульчицка, секр. Міт. кож-дої третої неділі в місяці. Ад.: M. Gut, 725 Carson St., Pitts- burg, Pa.
- Від. 119. Бр. свв. Арх. Мих. в Ла- троб, Па. М. Слелія, предс., М. Лавлісін, кас., І. Варга, сек. Міт. третої неділі що місяця. Ад.: John Wurga, Box 935, Latrobe, Pa.
- Від. 120. Бр. Пр. Богор. в Спенг- лер, Па. Н. Тракало, предс., М. Смарш, кас., М. Белей, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Ад.: Mike Belley, Box 205, Spangler, Pa.
- Від. 121. Бр. свв. Ів. Хр. в Трен- тон, Н. Дж. Ст. Врabelь пред. І. Гудак кас., Л. Станлей секр. Мітинги відбувають ся в кожду третю неділю міся- ця в рускій школі при ул. Грент. Ад.: L. Stanley, 350 Centre St. Trenton, N. J.
- Від. 122. Бр. сестр. Пр. Богор. в Трентон, Н. Дж. М. Черем- шак, предс., А. Адам, кас., М. Гудак, секр. Міт. в кожду 2-гу неділю місяця. Ад.: Mary Hudak, 43 Adaline St., Trenton, N. J.
- Від. 123. Бр. Пресвь. Діви Марії в Скрантон, Па. Гриць Мрикало, предс., Максим Глух, кас., Йосиф Запогоний, секр. Мі- тинги відбувають ся в другу неділю по першим в Лукан галі на Pine Brook. Ад.: J. Za- potoczny, 624 Philo Str., Scranton, Pa.
- Від. 124. Бр. свв. О. Ник. в Орм- род, Па. Бончак Петро, предс., Бабюк Стеф. кас., Онушка І., секр. Міт. в кожду третю не- ділю місяця. Ад.: I. Onuska, Box 94, Egypt, Pa. Lehigh Co.
- Від. 125. Бр. свв. Мих. в Левкив, Ма. Ф. Скрип, предс., Ст. Ко- зел кас., Адольф Риж секр. Міт. 10-го в місяці. Адрес: Adolph Rysz, Box 194, La- quin, Pa.
- Від. 126. Бр. свв. Мих. в Бівер- дейл, Па. І. Валко, предс., П. Ковальский, кас., М. Сентеляк, секр. Міт. в кожду другу неді- лю місяця. Ад.: Mike Sente- liak, Box 1042, Beaverdale, Pa.
- Від. 127. Бр. свв. О. Николая в Бофало, Н. Й. Ник. Бухата, предс., Василь Шелесть, кас., Ст. Козій секр. Мітинги від- бувають ся в другу неділю по першим. Адрес: N. Bukata, 24 Gay St., Buffalo, N. Y.
- Від. 128. Бр. свв. Андрея в Ло- рейн, О. І. Возняк, предс., П. Козимчак, кас., А. Русенко секр. Міт. в неділю по 15-тім. Ад.: A. Rusenko, Box 125, Lo- gain, Ohio.
- Від. 129. Бр. свв. О. Ник. в Сайк- свид, Па. Н. Домбровский, предс., І. Кантор, кас., С. Проч- ко, секр. Міт. в другу неділю по першим кожного місяця. Ад.: S. Proczko, Box 78, Syk- esville, Pa.
- Від. 130. Бр. свв. Фльора і Лавра в Пітсбург, Па. Т. Гут, предс., Т. Волчок, кас., П. Кульчиц- кий, секр. Міт. в першу неді- лю по першим. Ад.: P. Kul- czucky, 1210 Bingham St. Pitts- burg, Pa.
- Від. 131. Товариство „Заокеань- ска Україна“ в Бофало, Н. Й. Радчук Василь, предс., А. Гре- руба кас., В. Мельник секр. Мітинги відбувають ся в салі під ч. дому 124 Amherst St., Ад.: W. Melnyk 415 Amherst St., Buffalo, N. Y.
- Від. 132. Товариство „Січ“ в Мі- кіспорт, Па. Ілько Гайдук, предс., Д. Сова кас., П. Па- стирняк, секр. Міт. відбувають ся в суботу по 15-ім в галі церк- овній. Ад.: P. Pasternak, Box 82 McKeesport, Pa.
- Від. 133. Бр. свв. О. Николая в Ньюарк, Н. Дж. М. Цюпрак предс., Д. Гриць кас., Д. Іва- нышин, секр. Міт. в першу су- боту по 10-ім. Ад.: A. Iwanyszyn, 43 Rankin St., Newark, N. J.
- Від. 134. Бр. свв. Ник. в Ернест, Па. Ю. Спонтко, предс., М. Кузьмович секр., М. Таргін кас., Міт. в 2-гу неділю міся- ця. Ад.: G. Spontak, Box 7, Ernest, Pa.
- Від. 135. Бр. свв. Георгія в Смок Ров, Па. Н. Лавер, предс., М. Мандзяк, кас., А. Клям, секр. Мітинги відбувають ся в дру- гу неділю по першим. Адреса: Anthony Klym, Box 26, Smoke Run, Pa.

- Від. 136. Тов. „Січ“ в Карнегі, Па. Я. Гойсан, предс., Гн. Цем- грин кас., В. Касків секр. Міт. в неділю по 8-ім. Адрес: W. Kaskiw, Box 263, Carnegie, Pa.
- Від. 137. Бр. свв. Георгія в Вест Сіті, Па. С. Романчак предс., П. Манцо, кас., І. Горох, секр. Мітинги відбувають ся в другу неділю по першим в галі П. Манька, 616 Ingham Av. Адреса братства: J. Horoch, 619 Center St., West Seneca, N. Y.
- Від. 138. Товариство Івана Нау- мовича в Філадельфі, Па. К. Смакула, предс., А. Келлій, кас., С. Мураянка, секр. Мітинги відбувають ся в другу неді- лю місяця. Адрес: S. Murian- ka, 3 R. 213 Poplar St., Phila- delphia, Pa.
- Від. 139. Бр. Пр. Богор. в Ойл Сіті, Па. Петр. Бурак предс., Андр. Бурак кас., Й. Романчак секр. Міт. в 2-гу неділю по першим. Ад.: Jos. Roman- czak, Box 476, Oil City, Pa.
- Від. 140. Бр. свв. Арх. Мих. в Йонгстаун, О. К. Шелевач, предс., Ст. Гринько, кас., Ілько Сущко, секр. Міт. в 2-гу неді- лю по першим. Ад.: I. Suszko, 1125 W. Ryan Ave., Young- stown, O.
- Від. 141. Бр. свв. О. Ник. в Литл Фалс, Н. Й. І. Корчницький, предс., Т. Ястремский, кас., Ст. Городський, секр. Міт. другої неділі по першим. St. Horodynski, 108 Furnace St., Little Falls, N. Y.
- Від. 143. Бр. свв. Димитрія в Віндбер Па.-А. Линега пред., Ю. Боклак, кас., Ст. Мадко, секр. Міт. послідної неділі в місяці. Ад.: St. Mascko, Box 277, Windber, Pa.
- Від. 144. Тов. Тисьменица в Нью-Йорку. Д. Підлуский, предс., Л. Угорчак, кас., М. Угорчак, секр. Мітинги відбувають ся кождої першої і третої суботи в місяці під ч. 134 „Tomprkins Square Hall“ E. 7-th St. Ад.: Mich. Uhorczak 181 E. 3-rd St. New York, N. Y.
- Від. 145. Бр. Неп. Зач. Пресвь. Бог. в Алтона, Па. Ф. Сенків предс., М. Рабак кас., Ів. Ку- чаповский секр. Ад.: John Ku- charowskyj, Box 572, Altoona, Pa.
- Від. 146. Бр. свв. П. і П. в Мікіс- ракс, Па. Ст. Блажовский, предс., Р. Шевчик, кас., Й. Фаль, секр. Міт. 3-тої неділі по першим. Ад.: Jos. Fal, 102 Orchard St., McKees Rocks, Pa.
- Від. 147. Бр. свв. Арх. Мих. в Аленгавн, Па. П. Вахна, пред., М. Брудняк, кас., Д. Клеман, секр. Міт. що третої неділі по гол. о 4 год. Ад.: D. Kleman, 217 Tilchman St., Allentown, Pa.
- Від. 148. Бр. свв. О. Ник. в Калі- форнії, Па. Іван Бриндзя прд. Н. Бибель кас., Д. Кіра секр. Мітинги в кожду першу не- ділю по першим. Ад.: D. Ki- ra, Box 32, California, Pa.
- Від. 149. Бр. Пресвь. Богородиці в Вест Сенека, Н. Й. Т. Петри- шин, предс., М. Мисків, кас., П. Канвар, секр. Мітинги по 10-ім в неділю. Ад.: Peter Kancar, 529 Ingham St., West Seneca, N. Y.
- Від. 150. Бр. свв. О. Николая в Ірвана, Па. П. Дорошник предс., М. Паславский кас., Алек. Сікоряк, секр. Ад.: A. Slikoriak, Box 55, Rosebud, Pa. Clearf. Co.
- Від. 151. Бр. пресвь. Діви Марії в Аленгавн, Па. Євка Замор- ска, предс., М. Осечук, кас., Паранька Трач, секр. Адрес: c/o Rev. Nestor Dmitrow 720 2nd St., Northampton, Pa.
- Від. 152. Бр. Пр. Бог. в Гомстед, Па. М. Греха пред., А. Югаш кас., М. Болонь секр. Ад.: M. Boloiik, 541 4th Ave., Homestead, Pa.
- Від. 153. Бр. свв. О. Ник. в Бер- вик, Па. Ник. Сленко, предс., Ів. Бурлич, кас., А. Мадко, секр. Міт. по 10-ім в неділю. Ад.: And. Mascko, 315 Station B. West Berwick, Pa.
- Від. 154. Бр. свв. П. і П. в Нью Зятік секр. Мітинги кожду першу неділю в місяці. Ад.: M. Ziatyuk, 24 Clark St. New Britain, Conn.
- Від. 155. Товариство Запорож- ска Січ в Перт Амбой, Н. Дж. Предсідатель Семен Вар- чук предс., А. Герент кас., М. Николай Кічан, Box 194, До- хол, Кирло Пе ешак, секр., Теод. Годунька, кас. Мітинги другої неділі в місяці. Ад.: K. Peleshak, 706 State St., Perth Amboy, N. J.

- Від. 156. Братство свв. Петра і Павла Шатерой, В. Ва. Йосиф Федро, предс., Кирло Кар- ляк, кас., Іван Савхулич, секр. Ад.: John Sawkulycz, Box 103, Chatteraug, W. Va.
- Від. 157. Братство свв. Димитрія, мйра, Нью Кенсінгтон, Па. Ва- пога, Ра.
- Від. 158. Братство свв. Володи- Дора, Па. Петро Ятчимп, предс., Теодор Кінво, касер., Бритейн, Конн. Вас. Коваль- ський Кашиновский, предс., В- сіль Кузьмиха, кас., Петро Кузьмиха, секр. Мітинги в другу неділю по першим. Ад.: Peter Kuzmyha, Box 675, New Kensin ton, Pa.
- Від. 159. Братство свв. Петра і Павла в Геркімер, Н. Й. Ми- йло Бурчицкий, предс., Мих. Шеремега, кас., Северій. Сер- еда секр. Мітинги другої не- ділі по першим. Ад.: 231 Per- guy St., Herk., N. Y.
- Від. 160. Братство свв. Юрія в Жа- маїса, Л. І. Н. У. Іко. Пра- тика, предс., Петро Болюх, кас., Сте. и Лергун, секр. Мі- тинги в неділю по десятім. Ад.: Steph. Werhun, 121½ -Rokawcy Road, Jamaica, L. I. N. Y.
- Від. 161. Братство свв. Петра і Павла, Тавер Сіті, Па. Івал Васько, предс., Михайло Лю- секр. Ад.: Mich. Luta, Box 3, Tower City, Pa.
- Від. 163. Товариство Зоря - Edmonton, Alt., Canada. Ла- зорук Габріель, предс., Павло Рудик, кас., Василь Семка, секр. Адреса: Semeka Wasyl, Draver 1867, Edmonton, Alta Canada. Мітинги відбувають ся другої неділі по першим.
- Від. 164. Бр. свв. Йоана Хрести- теля в North Hadley, Mass. Іван Яцишин предс., Ілько Бак кас., Гилер Бішко секр. Мітинги відбувають ся третої неділі в місяці в галі п. Г. Бішка. Ад.: Harry Bishko, Box 132, North Hadley, Mass.
- Від. 165. Бр. свв. Йоана Бого- слова в Пітсбургу, Па. Сень- ко Дволіт предс., Филип Ба- біцкий кас., Іван Паславский секр. Мітинги відбувають ся в третю неділю по 1-шим в га- лі Просвіта під ч. 109 7-th St. Ад.: John Paslawski, 1212 Gogman Alley, Pittsburg, Pa.
- Від. 166. Бр. свв. АА. П. П. в Барнесборо, Па. Л. Гурфей предс., М. Чорний кас., І. Гу- фрей секр. Мітинги в першу неділю по першим. Ад.: John Guifrej, Box 27, Barnesboro, Pa.
- Від. 167. Бр. свв. АА. П. П. в Сумбола, Па. В. Шлунар пр., Й. Алекс кас., С. Грабар секр. Мітинги в першу неділю по першим. Ад.: Sem. Grabar, Box 36, Cumbola, Pa.
- Від. 168. Бр. свв. О. Ник. в Amsterdam, N. Y. К. Юр. евич предс., Н. Рельо кас., Д. Михальчишин секр. Міт. в першу суботу по пер- шим. Ад.: D. Mychalchyshyn, 41 Milton St., Amsterdam, N. Y.
- Від. 169. Бр. свв. Ів. Хрестит. в Скрангон, Па. І. Дроселъ предс., А. Мартин кас., П. Гос- дулич секр. Мітинги першої неділі в місяці. Ад.: Peter Gosdulich, 440 Alder St., Scranto, Pa.
- Від. 170. Бр. свв. Ів. Хрестит. в Чаунс, Па. (Luz. Со.). М. Ільчук предс., М. Яремко кас. В. Череминський сек. Мітин- ги відбувають ся другої неділі по 1-ім в галі І. Терплівськ.

PIERCE ROBERTS, M. D.
Година урядові: 7—9 рано, 1—3 попо- лудни і 7—9 вечер. 20 Dec. 07
25 E. Coal St., Shenandoah, Pa

ТАНІ ШИФКАРТИ.
Шифкарта з Нью Йорку до Ірванова лише 15 доларів.
Хто має за мало грошей а хо- тів би дістати ся до рідного краю, нехай залучить шарку за 2 центи і пише до:
T. HRYCEY & CO.
24 Belmont Ave., Newark, N. J.
Тут можете залагодити таном справи військові, процесові і спадкові. 35-47

Календар на рік 1908.
Soter Stephan Ortynsky, Greek Catholic Bishop of United States. Ч. 32. Предложена нам літера- турна часть „Американського руского календаря“ на 1908 рік. зложена о. Емил. Кубеком, сьвя- щенником в Маганой Сіті, Па. не містить в собі нічого против св. віри, противно. подає здо- ровий корм душі християнській. Дозволяем проте печатати, і можем заравом поручити вірним сей календар. Дано в Вашингтон дня 24. IX. 1907. † Сотер м. р. Емилко (Печать).
Календар той уже готовий і за пару день розійде его пе- редплатникам. Містить в собі крім важної, поучаючої, літера- турної части, місяцеслов, типік церковний, много поучаючого про Америку, стих., анекдоти, сьмійні історійки, загадки з пре- мями оголошена і проч. Оклад- ки календаря дуже гарні; близь- ко 60 образків і один образ ма- льований; ціна 35 цнт. Можна дістати і без типіка за відпові- дно дешеву ціну, однак не так гарні примірники.
Упрашає ся усіх Всеч. отців духовних, п. учителів, председа- телів Братств, торговців книж- ками, щоб були ласкаві замовля- ті сей календар.
Мій адрес:
Rev. Emil Kubek
Mahanoy City, Pa.

РУСИНИ! Сли хочете дістати до- бру і тану домовину і щоби похорон виносив Вас як най- таньше, удайтесь до:
JOSEPH COLWELL,
180 MAIN STREET,
DERBY, CONN.
Telephone Calls Office 52—2.
„ „ House 18—2.
А подянуєте і пізнаєте чесного чоловіка.

THE DERBY SAVING'S BANK
DERBY, CONN.
Інкорпорований 1846.
Депозитів \$4,152,296.61
Надвшка \$457,379.00
Має 9153 депозитів.
Впозичає малі підручні банни своїм депозиторам.
Допозити вломені на або перед 10-им кождого місяця приносять процент як за повний місяць.
Позачки уділені на Real Estate кол- лектусе в долини. 37—10

ТИСЯЧІ АКРІВ ЗЕМЛІ НА ПРОДАЖ
Земля добра під сад. Родю- ся всьо. Вода здорова.
Близько великих міст. Ціна за акер від 8 до 25 дол. Пишіть на адресу:
Wasyl Syrotiuk,
Peardonville,
33-41 B. C. Canada.

Перший Народний Банк
в Шенандорі, Па.
Капітал \$100,000.00
Надвшка 150,000.00
Нерозділені виски 22,487.34
Депозити около 1,000,000.00
Банк сей має найбільшу надвшку зі всіх банків в Шенандорі.
Уряд Злучених Держав нерехує в нім свої гроші.
Банк отворений від 9 рано до 3-ої пополудня.
Приймає вклади від долара по- завши.
Хто хоче, аби его гроші приноси- ли процент, нехай їх вложит в Першого Народного Банну в Шенандо, Па.

Frank Posluszny
Готельник
Найліпші тутешні і імпортовані напитки.
Пиво довозить до до- му, не треба носити на плечах.
Телефони:
Bell 39—J Hemlock
P. & A. 41 South
1109 Carson St. PITTSB. G. PA.
HUGH S. LEE
карпентер і контрактор
виконує всілякі роботи і направки
130 Main St. Derby, Ct.

ПЕРЕСТОРОГА!
Повід'яємо всіх читачів „Свободи“: Не поси- лайте грошей через таких маснах агентів, котрі не зложили бонду в своїх стейтах, бо їм не вільно зани- мати ся вислокою під великою карою. Тож стережіть ся щоби п. тому не вариали. Руска спілка Свободи під іменем Ruthenian Publishing and Exchange Co. має бонд (зоруку): 15,000 в Крейт New York, в головнім місті сего Стейту Albany. Она посилає гроші до всіх країв Европи і спродає шифкарти на всі лінії кора- бельні. Тож панови і брати не забувайте адресу:
Ruthenian Publishing and Exchange Co.
184 Hudson str. New York, N. Y

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

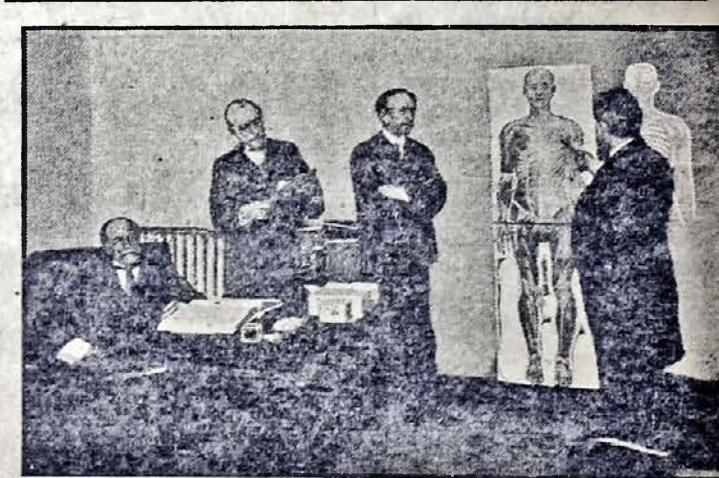
Спис книжок, які продаємо:

* Америка.....15 ц.	Народний рух австро-угор- ских Русинів.....15 ц.
* Ангел та пустельник і т. і. 15 ц.	Новий Завіт.....4 дол.
Біблія Велика.....2 дол.	Образки і загадки.....10 ц.
Борба клас і чому робітники організують ся.....15 ц.	Оповіданя.....15 ц.
* В Старім і Новім краю.....25 ц.	Оповід. про задржих богів 10 ц.
* Грехи мільонерів і т. п. С. 7 15 ц.	Пестрі звуки.....75 ц.
Децо з історії православної місії в Америці.....10 ц.	Про відступників від рос. пра- вослав'я.....10 ц.
Децо про звяртатя.....30 ц.	* Про нутро землі.....25 ц.
* Дві левади і т. п. С. 5.....15 ц.	Підземні скарби.....25 ц.
* Дорога любови, то Божа дорога С. 6.....15 ц.	Покуса.....10 ц.
Драгоманів.....15 ц.	Псалтир.....1 дол.
* Емігрант.....15 ц.	Розмова Поляка, з Русином 10 ц.
Журавлі.....10 ц.	Руско-англійский словарь. 20 ц.
Жите Ісуса Христа.....1.50 дол.	* Релігійні вірованя старин- них народів.....20 ц.
* Жите, зарібки, організації і т. п. в Спол. Державах.. 15 ц.	* Стародавні казки та опові- даня.....15 ц.
За красою..... дол.	* Степові люде.....15 ц.
Земельне питанє.....15 ц.	* Страж.....20 ц.
Зуб за зуб.....10 ц.	* Стрілья на смерть, робіт- нича драма.....15 ц.
* Казки про Жидів.....15 ц.	Унія в Америці.....20 ц.
Історія Руси з обра.....10 ц.	* Книжка Рахункова.....50 ц.
Капітал і праця.....15 ц.	Марія.....10 ц.
* Князь Радзивілл.....10 ц.	* Які то є люди на землі з 20 образками.....50 ц.
* Многострадалий народ. огляд історії українського народу.....20 ц.	* Як мужик ходив до цара правди шукати.....15 ц.
* Нерення Грішник.....20 ц.	* Через кордон.....15 ц.

Пишіть на адрес:
Swoboda 184 Hudson St., New York

Перший Руский Банк
КАНЦЕЛЯРІЯ
Рільно- Ютаріяльна
ПЕТРА ШЕВЧИКА
— В —
NIAGARA FALLS, N. Y.

Висилка грошей на цілу кулю земску під гваранцією. Гроші вістають виплачені найдальше до 14 днів.
Спродажа шифарт на всі корабельні лінії.
Залагоджене справ військових.
Виразляю повновадсти, контракти купна і продажі.
Продама лотів, домів і фарм в Злучених Державах і Канаді на добрих у- слівях. Лота від 130 до 3000 доларів.
Брати Русини! Не будьте лакоми на дурнячки і дарунки ріжних прой- дивсьвітв агентів, що обіцяють вам гори долларів а ви за тоє мустите перш до- рого заплайти. Удавайтесь в кождій справі до чоловіка чесного, що прова- дить свій інтерес вже більше 12 літ.
Філія Канцелярії: Box 164 Yatesboro Pa.; Box 96 Connorville, O.; 3827—4th Ave. Altoona, Pa.; 9 Rushton Place Waterbury, Conn.
Всі листи адресуйте там:
PETER SZEWCZYK, 1223 E. FALLS ST., NIAGARA FALLS, N. Y. 23—

ВИЛІЧЕНИХ -- 5789 -- ВИЛІЧЕНИХ
число то єсть найбільшим доказом успішного ліченя наших шести слабиых лікарів на слідууючі болізни:
катар жолудка, кашель, розстрій нервовий, вади оєрцеві, маларія, блідниця, запалене легких, хронічні болізни жолудка, ревматизм, біль голови, брак асцитту, вилдає волося, біль горла, глухота, запалене широк. судилна, рана, біль уший, гемороїди, онанізм, сифіліс і інші секретні болізни, як у мужця, так і у жєнщини. — Наші лікарі лічать всі ті болізни своєю спе- ціальною методою і спеціальними ліками. — Кождий в Болз тучи ся сла- бим на одну а више зміненых болізни нехай явить ся лично, або ошше нам як найдокладнійше по руски свою слабість і если ми по абаданю її підомемось лічити болізни устунит, тому що досі ніхто в шуканчєх у нас поможе не завів ся, а число 5789 виліченых єсть найлучшою гваранцією, що ви будете вилічені, если наші лікарі підоймуть са Вас лічити. Тому не трайте таяко зароблєних грошей на недоучених, або несвієстиых лікарів, але шукайте поміч там, де і дійсно знайти можете. Наші лікарі мають обраване лікарєскє і доволітну практику на зарганічних клініках, де ті хороби докладає цереслідити і знають як поступити в кождім случаю болізни. — Стаменть ся всі ті, котрі до того часу віддавали свій гріш нуд- денням лікарям і звертять ся до нас, щоби пересвідчиться о правді слів наших. — Наші лікарі віддають вже по пяти днях почуваня успіху, чего най- лучшим доказом єсть подяки виліченых, котрі жадаючому дамо до перчитаня. Пишіть на нашу книгу: „ПРАКТИЧНИЙ ЛІКАРСКИЙ ПОРЯДНИК“, котру одержите безплатно.
AMERICA EUROPE CO. 161 COLUMBUS AVE. NEW YORK.
Офіс відчинений від 9 до 12 рано і від 27 до 6 вечер, в неділю від 9 до 12 рано.

ПРОДАЮ І КУПУЮ ФАРМИ ЛОТИ І ХАТИ.

Най би ти був хоч де, то я те можу продати і купити. Лоти мож купити в добрім положеню ще тамо: всего \$20 готівки а ремту на легкий вицлат. Заробок певний, бо місто ще лиш са зачинає будувати.

Хто іде до Едмонтону то най шукає мене на адрес котрий я подаю а на стацію не ходжу і най уважає аби го хто не здурив бо в їх досить, по руски знає хоть хто.

G. Krievsky,
223 Hamilton Ave.,
Edmonton, Alta, Canada.

GERMAN SAVINGS & DEPOSIT BANK

Напитан і Надвишка \$700.000.00
Депозити 4.700.000.00

Пересилає також гроші до краю, продає шифкарти, виробляє контракти, покладання справи війскові, а від вложень грошей платять 4 процент.

Банк сей затверджений гвернером штату.
Рекламуєт в них по руски.
Сотанє 14th & Carson Sts., Pittsburg, Pa.

Стефан Рябець

має у себе найліпші напитки, цигари і папіроси. Має таном добре заряджену гресерню.
СПРОБУЙТЕ!
Mahanoy Plane, Pa.

K. G. CIESLAK,

ФОТОГРАФ.
Бач хочете а малюй фотографії зробити великий портрет, то припийте мені маду фотографію, а я вам в неї зроблю тану велику як лиш хочете.
2787 PENN AVE.,
12th & CARSON STS. S. S.
PITTSBURG, PA.
710 BRADDOCK AVE.
BRADDOCK, PA.

THE FIRST NATIONAL BANK

OF MINERSVILLE, PA.
Капітал \$50.000.00. Надвишка і нерозділені зиски \$93.000.00
Заснований 1864 року.
Найстарший Народний Банк в Скулкил Кавнті.
Провадить загальний банковий бізнес. Видає міжнародні моні ордери, драфти і пересилає гроші до всіх частий світа Позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоїлись протязом послідних 5 літ і виносять тепер около \$500.000.00.
Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Dr. J. SZLUPAS,

1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.
Можна его бачити в офісі: від 8 ої до 10-ої год. рано, від 2 ої до 4-ої попол., від 7-ої до 10-ої вечер.
Old Phone 1269-B

Dr. Teofil A. Starzynski

ЛІКАР.
Лічить всілякі хвороби, жіночі, мужескі і діточі — совістно.
Вилічене, если можливе, гарантує.
Години урядові:
від 8 до 10 рано,
від 12 до 3 пополудн.,
від 7 до 9 вечер.
95, 15th Str. S. S.
PITTSBURG, PA

HOWARD ALBERT,

Аптінар.
Продає всілякі ліки по найнижчих цінах. Ліки Севера.
ЛАНСФОРД, ПА.

Harry E. Paul.

Робить камінні нагробники, хрести, памятники.
Ріг Пайн і Маркет улиць,
ПОРТ МАРБОН, ПА.

ДОКТОР ШТАЙН.

Урядові: від 8 до 10 рано, 1 до 3 по обіді, 7 до 9 вечер.
18 E. Oak St., Шенандоа, Па.

ДОКТОР БУДЕР.

Засвяти его можна в офісі від 8 до 9 рано, 1 до 3 по полудня, 7 до 9 вечер.
30 E. Lloyd St., Шенандоа, Па.

Dr. E. J. LARKIN

Дентист. 40-08
Офіс отворений від 7-ої рано до 8 ої пополуд. В поділ від 10-ої год. рано до 12 полуд.
24 Elizabeth Street, Derby, Conn.
ВСІ РОБОТИ ГАРАНТУЮТЬ СЯ.
Офіс коло Derby Gas Company.

ІВАН І. ПІСТЕЙ, 37-56
Словенський, русний, польський
Погребник і бальсамовник.
Керчі на весіля, трестини, похорони та інші тим подібні случаи завжди на поготове. — Телефон 563.
18 Jersey St. ANTONIA, CONN

СПЕЦІЯЛІСТ ГРАЧ

на 2 і 3 рядовій Гармонії.
Даво лекції після нової методи так що кождий на 3 місяці навчить ся граи. Шукаю також чоловіка (Русина або Полька) що добре грає на скрипці.
О 7 вечер всегда востанете мене дома.
Адрес: SINKIEVICH, 27
31 Willett St., в ярді на 2 флорі
NEW YORK.

HERMAN SCHULZ,

Хентрактор і будівничий.
Всі роботи полагдуює сей час і точно, ян таном подає ціни на воіляного рода роботи. 36
АДРЕС:
Housatonic Ave., Derby, Conn.

Всякого Рода Справи
можете залагодити тільки через однуку
Руско-Народну Канцелярію
в Виніпегу.

Пишіть або удавайте ся лично на адресу:
RUSKA KANCELARYJA
Room 4, 666 1/2 Main St., Winnipeg, Man., Canada.
Телефон 7284.

Хочете
Поради, Інформації, Роботи?

Усе те дістанете безплатно
в Бюрі Славянського Іміграційного Тов.
Голоситесь лично на адресу:
SLAVONIC IMMIGRANT SOCIETY.
35 Broadway, 5th floor, New York City.

The OLIVER
Typewriter
МАШИНА ДО ПИСАНЯ
З ВИДНИМ ПИСЬМОМ.
Найліпша кляватура. Нагороджена всюди. Каталогі даром. Пишіть по ню на адрес:
THE OLIVER TYPEWRITER CO.
310 Broadway, New York, N. Y.

Оден з найбільших броварів в Америці.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАСВИЙ СПОСІВ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.
Хто лиш раз по... Голова від него коштує сего пива, ніколи не болить, то иншого вже не бо есть адорове і буде пати. поживне.
НЕ ТРЕБА ЕГО ЗРЕПШТОЮ ХВАЛИТИ, ВО ДОВРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРІТЬ.
E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

БАНК РУСКИХ ЕМІГРАНТІВ
Зайнкорпорований в Стейті Ю Джерзі. Капітал 50.000.00 д.

184 Hudson St., New York, N. Y.

Банк сей залагоджує слідуючі справи:

- 1) Пересилає гроші до всіх країв і держав світа по цінах можливо найтанших і ая найскорше.
- 2) Продає шифкарти на різні лінії корабельні до старого краю як також в край до Америки по тих самих цінах, ще і самі компані по своїх головних офісах в Нью Йорку.
- 3) Виробляє певновласти, контракти купна і продажі заасотрені підписом конзуля; перепроваджує процеси спадкові, інтабуляції, екстабуляції, колегіату гроші і взагалі перепроваджує всілякі инші справи зі судами і старокрасвими властями при помочи звієних старокрасвих нотарів і адвокатів.
- 4) Полагдуює справи війскові, як: увільненє від асентирунку, війскової контролі, увільненє від вправ і т. п.
- 5) Вирабляє пашпорти для ситизенів вїзджаючих до краю.
- 6) Дає поради в процесах против компаній в разі каліцтва, смерти, невизначеня пейди і в других правних американських справах.
- 7) Міняє гроші — старокрасві на американські і американські на красві після біжучого курсу.

Кромі сего Банк Руских Емігрантів готов служити порадою і інформаціями також в других справах, особливо тим, котрі приїзджають до Нью Йорку а не суть ознаменені з містом. Банк Руских Емігрантів вкладає гроші на процент до американських і красвих банків.
Десята часть з чистого доходу Банку Руских Емігрантів призначена на Руский Народний Еміграційний Дім в Америці.
З поважанем
Дирекція: Г. Дзядик предс., А. Садка місто-предс., Х. Курчів кас., С. Ядловский секр.

Адрес: R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson St., New York, N. Y.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read **The International Socialist Review**. Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
66 FIFTH AVENUE, CHICAGO

ST. HELENA'S BENEVOLENT SOCIETY.
ORGANIZED FEB. 1883
ROCHESTER, N.Y.
Вироби брадкі, кашні, шапки, візеряки, хортутки, уніформи.
Цілині і проби васлає даром.
Можете писати до нас по руски, словенски або польски.
R. H. MORGAN, 43 N. Main St., Shenandoah, Pa.

MERCHANTS NATIONAL BANK
Шенандоа, Па.
Капітал 100.000.00 дол.
Надвишка 120.000.00 дол.
Депозити више пів міліона долларів.
Се є NATIONAL BANK чартерований Урядом Злучених Держав і під безпосередню контролею тогож уряду.
Є се одинокий Банк в Шенандоа, Па. що має свій власний будинок, в яким містять ся почта.
Вкладайте гроші до того Банку а дістанете від них проценти. Банк сей виплачує що року тисячі долларів проценту своїм коштуерам, котрі мають в них свої гроші.
Там розмовляє ся по руски.
Merchants National Bank
на розі улиць Мейн і Лойд,
Shenandoah Pa.

РОЗКЛАД ІЗДИ ШИФІВ.

Відход, з Нью Йорку.	День.	Корабель каажває ся.	Іде до порту.	Кештує черва воду.
Окт.	1	Вівтор. Kaiser Wilhelm II.	Bremen	\$33.00
"	2	Зереда Arkonia	Rotterdam	20.00
"	3	Четв. Friedrich der Grosse	Bremen	21.00
"	5	Субота Kroonland	Antwerpen	33.00
"	8	Вівтор. Kronprinz Wilhelm	Bremen	33.00
"	9	Середа Petersburg	Rotterdam	20.00
"	10	Четв. Goeben	Bremen	21.00
"	12	Субота Zeeland	Antwerpen	33.00
"	15	Вівтор. Kronprincessin Cecilie	Bremen	33.00
"	16	Середа Postdam	Rotterdam	33.00
"	17	Четв. Korea	Rotterdam	20.00
"	17	Четв. Main	Bremen	21.00
"	19	Субота Finland	Antwerpen	33.00
"	22	Вівтор. Kaiser Wilhelm der Grosse	Bremen	33.00
"	23	Середа Smolensk	Rotterdam	20.00
"	24	Четв. Barbarossa	Bremen	21.00
"	26	Субота Vaterlad	Antwerpen	33.00
"	29	Вівтор. Kaiser Wilhelm II.	Bremen	33.00
"	30	Середа Estonia	Rotterdam	20.00
"	31	Четв. Grosser Kurfuerst	Bremen	21.00

Прому собі запамати, що ціни майже кождого тиждня міняють ся, себто можуть бути дешевші або дорожші.
Хто іде до краю, а хоче щоби ми ему повазали праву дорогу і завели его аж до ліжка на шифі нехай удає ся до „Свободи“ під таким адресом:

R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson St., New York, N. Y.

Хто хоче спровадити в край брата, сестру або кого знакомого, нехай пришле нам належитість:
За колю в Кракова до води \$5.00.
За шифкарту через воду \$31.50.
Разом \$36.50.

Посліпний шиф коштує \$7.00 дорожше. Се є ціна найліпших шифів посліпних, що ідуть 7 день через воду. Дальше треба нам подати:
1) Імя і назвиско ідучого і докладний его адрес.
2) Кілько літ має, як також докладний адрес купуючого.

Діти від 1 — 12 років платять половину шифкарти Діти меньше року \$5.00 з краю, а \$2.00 до краю.